ЯНГИ ЙИЛИНГИЗ МУБОРАК БЎЛСИН!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Ижтимоий-сиёсий шаҳар газетаси

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 231 (8. 429) ◆ 1993 йил 31 декабрь, жума Сотувда эркин нархда

Йил тугаяпти. Тақвимнинг сўнги варағи ҳам варақланди. Бундай пайтда босиб ўтилган йўл: йил — ўн икки ойга бир назар ташлаш фойдадан холи эмас.

Ўтган 1993 йилда Ўзбекистон мустақиллигининг баркамоллиги, мустаҳкамлигига яна бир нурамас ғишт қўйилди. Бу ғиштни халқимиз ўз меҳнати, орзулари, келажаги, фаровон кунлари ниятида ихлос билан қўйди.

...риш учун хизмат қилажак.

Йил давомида қилинган юмушлар шунчалар кўпки, айтаверсак адо бўлмайди. Буларнинг ҳаммасига гувоҳмиз. Булар тарих саҳифаларида қолади.

Бу йилнинг яна бир улуғ шодиёналаридан бири бу Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганлигининг бир йиллиги тантаналари бўлди. Келажагимиз, бахтимизнинг буюк кафолати деб эътироф этил...

** Биринчи саҳифадан сўз*

ТАҚВИМНИНГ СЎНГГИ ВАРАҒИ

Ўтган йилнинг яна бир томони буюк бобомиз — пири аъзам Хожа Аҳмад Яссавий йили бўлиб тарихга кирди. Яссавий руҳига қилинган эъзоз бу асрий тарихимизга, маънавий дунёмизга кўрсатилган чексиз эҳтиромдир. Шундай буюк эҳтиром пири комил Хожа Баҳоуддин Нақшбанд ҳазратларига ҳам кўрсатилди. Ул зотнинг 675 йиллиги дунё бўйлаб кенг нишонланди. Ҳазрати Бобурнинг 510, Нодираи давроннинг 200 йиллик тўйлари ҳам муборакбод этилдики, уларнинг мангу уйғоқ руҳлари ором ва таскин топди.

1993 йил Тошкентда Қорақалпоғистон Республикаси маданияти кунлари билан бошланган эди. Бир неча кун давомида байрамона руҳ, қардошлик қўшиқлари ҳукм сурган эди шаҳримизда.

Сўнгра улкан халқ байрами, қадриятлар байрами, Наврўз қадам ранжида қилди. Навбаҳорнинг илк шодиёнаси сифатида қулоч ёйган байрамимиз ўзгача нашъу намо, ўзгача бир файз билан нишонланди. Наврўз байрами ўзбек халқи қанчалар чуқур тарихий илдизларга, анъаналарга, удумларга бой эканлигини яна бир карра намойиш этди. Байрамда иштирок этган меҳмонлар буни ўз кўзлари билан кўрдилар.

Рамазон ҳайитимиз, Қурбон ҳайитимиз, муборак ҳаж маросимлари инсонийлик меҳр-шафқат туйғуларига тўлиқ ҳолда ўтдики, у иймон, диёнатимиз маҳкамлигидан далолатдир.

Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг олий минбаридан юртбошимиз Ислом Каримовнинг сўзлари янграганда юрагимиз, нақадар ҳапқирди! Ўзбекистоннинг номи эллар оша, наводек янграганда вужуди фахрга тўлмаган фарзанд борми, ахир? Шу фахр ҳисси абадий тарк этмасин.

Тошкент шаҳри маданияти кунларининг Қорақалпоғистонда ўтказилиши оға-ини бўлган ўзбек ва қорақалпоқ халқининг дўстлиги тарихида янги саҳифа бўлди, албатта. Ушбу маданият кунлари республикамиз халқларининг дўстлиги, қардошлиги, қўлни-қўлга бериб аҳил-иноқ яшаши кўп муаммоларни ҳал этишга асосий омил эканлигини яна бир карра исботлади.

Мустақиллигимизнинг икки йиллиги тантаналари довруғи жаҳонни тутди, десак муболаға бўлмайди. Соҳибқирон Амир Темурга, буюк мунажжим Мирзо Улуғбекка Тошкентда ҳайкал ўрнатилгани-чи? Муҳташам «Туркистон» саройининг очилишичи? Буларнинг ҳаммаси халқимиз маданияти, маънавияти, руҳиятини кўтаган қомусимизни шарафлаш шодиёнасида сўзлаган нутқида Президентимиз Ислом Каримов айтган гаплар ҳеч кимнинг хотирасидан чиқмайди: «Янги Конституциямизнинг энг муҳим моҳияти шундан иборатки, унда «давлат органлари ва мансабдор шахслар жамият ҳамда фуқаролар олдида масъулдирлар» дейилган, яъни фуқаролар манфаатининг устунлиги қонуний равишда мустаҳкамланган ва кафолатганган. Собиқ тоталитар тузум шароитида бундай фикрни ҳеч ким хаёлига ҳам келтира олмас эди. Бугун эса инсон, унинг ҳаёти, эрки, шаъни, қадр-қиммати ва бошқа ҳуқуқ ҳам эркинликлари муқаддас бўлиб, давлат ҳимоясидадир».

Ҳа. чиндан ҳам шундай. Куни кеча ўз ишини тугатган Ўзбекистон Республикаси сессиясида ҳам бу яна бир бор тасдиқланди.

Бу йил қардошлик, дўстлик ташрифлари ҳам кўп бўлди. Унинг ҳар бири ўзининг тарихий вазифасини бажарди. Президентимизнинг қўшни Туркманистон, Қирғизистон, Қозоғистон республикаларига сафари, Швейцария, Германия, Нидерландия, Франция, Буюк Британия ва бошқа давлатларга расмий ташрифлари Ўзбекистоннинг халқаро нуфузи қанчалар ўсиб бораётганини кўрсатди. Ҳар бир сафар юртимиз фаровонлиги, истиқболи учун муҳим қадам бўлаётгани шубҳасиздир. Ҳамкорлик алоқалари ривожлангани сари юртимизда кичик ва қўшма корхоналар иш бошламоқдаки, улар иқтисодиётимизни янада кўтариш учун хизмат қилмоқда.

Энг муҳими йил давомида тинч-тотув, осойишта яшадик. Бир хўплам чой, бир бурда нон, бир луқма ошимизни хотиржам едик. Бу энг аввало юртбошимизнинг етти ўлчаб бир кесадиган оқилона ва одилона сиёсати мевасидир. Бу сиёсатнинг тўғрилигини ҳозир ҳамма тан оляпти, меҳнаткашларни, халқни ижтимоий ҳимоялашга қаратилган изчил тадбирларга юқори баҳо беряпти.

1994 йил — мустақиллигимизнинг учинчи йили ҳам тинчлик, ҳамкорлик, дўстлик, юксалиш, йили бўлишидан ғоят умидвормиз! Келгуси йилда бободеҳқонларнинг ҳосил хирмонлари тоғдек юксалсин, биримиз минг, мингимиз туман бўлсин. Озод Ўзбекистонимизнинг довруғи олам аро юксалсин, ҳур юртимизга барча ҳавас қилсин.

Янги йил муборак! Дилдаги ҳамма орзулар ижобатини топсин! Элимиз тинч, тани-жонимиз омон бўлсин!

Темур УБАЙДУЛЛО.

Ўн иккинчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг ўн тўртинчи сессияси тўғрисида

АХБОРОТ

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг ўн тўртинчи сессияси 29 декабрь куни ишини давом эттирди. Мажлисни Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши Раиси вазифасини бажарувчи Э. Халилов бошқарди.

Халқ депутатлари номидан Э. Халилов Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовни бу лавозимга сайланган кунига икки йил тўлиши муносабати билан қизғин табриклади.

Сессия «Айрим Қонун ҳужжатларига ўзгартишлар ва қўшимчалар киритиш тўғрисида»ги Қонунни муҳокама этди ва қабул қилди.

Депутатлар Ўзбекистон Республикаси ва Франция Республикаси ўртасида дўстлик ва ҳамкорлик, иқтисодий иттифоқ тузиш ҳақидаги шартномаларни, давлатлараро Евроосиё кўмир ва металл бирлашмасини тузиш, қуролли тўқнашувлар қурбонларини муҳофаза қилиш борасидаги энг муҳим чора-тадбирлар, қочоқлар ва кўчишга мажбур бўлган шахсларга ёрдам кўрсатиш, Афғонистонда ва ҳарбий ҳаракатлар олиб борилган бошқа давлатларда ҳалок бўлган ҳарбий хизматчиларнинг оила аъзоларига давлат ижтимоий ёрдами кўрсатиш тўғрисидаги битимларни тасдиқладилар, шунингдек, халқаро фуқаро авиацияси хавфсизлигига доир конвенцияларга ҳамда протоколга қўшилиш тўғрисида қарор қабул қилинди.

«Ўзбекистон Республикаси халқ таълими ходимлари кунини белгилаш тўғрисида»ги ҳамда «Ватан ҳимоячилари кунини белгилаш ҳақида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунлари қабул қилинди.

Сессия ишида Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов қатнашди.

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг ўн тўртинчи сессияси ўз ишини тамомлади.

ВАТАНИМИЗНИНГ САЛОҲИЯТИ ВА ОБРЎЙИНИ ЯНАДА ОШИРАЙЛИК

ПРЕЗИДЕНТ ИСЛОМ КАРИМОВНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ КЕНГАШИ ЎН ТЎРТИНЧИ СЕССИЯСИДА СЎЗЛАГАН НУТҚИ

Ассалому алайкум, қадрли дўстлар, биродарлар, халқ ноибларн!

Авваламбор, сизлар билан учрашганимдан, дийдор кўришганимдан хурсанд эканимни изҳор қилмоқчиман.

Мана, қарийб тўрт йил давомида халқимиз бизларга топширган вазифаларни бажаришда, ўз фаолиятимизда бир-биримизга суяниб, таяниб ишлашда, хизмат қилишда шахсан мен сизлардан катта куч-қувват, кўмак ва ёрдам топяпман.

Шу тўрт йил мобайнида қанча-қанча синовлар, машаққатли тўфонларни, айни замонда шарафли, ҳаётимизда из қолдирган ишларни — воқеаларни бошимиздан кечирдик.

1. Ўзбекистонимизнинг Биринчи Президенти бириичилар қаторида сайланди, шу билан мустақиллик йўлида илк қадам қўйилди.

2. Юртимизни, жафокаш халқимизни ноўрин иғво—маломатлардан халос этиш, ўзбек номини тоза-пок сақлаш мақсадида қилинган ҳаракатларимиз ўз натижасини берди.

3. Мустамлакачилик, мустабидлик, мутелик исканжасидан, собиқ марказ тазйиқларидан озод бўлдик, ўз тақдиримизни ўз қўлимизга олдик.

4. Истиқлол йўлида дадил юрдик. Тарихимизга, маданиятимизга, маънавиятимизга, ўзлигимизга таяниб, жаҳоннинг илғор тажрибасига суяниб ички ва ташқи сиёсатимизни аниқладик, дунё ҳамжамиятига тенг ҳуқуқли аъзо бўлиб кирдик ва Ўзбекистоннинг салоҳиятию обрўсини намойиш этдик.

5. Маънавиятимизни инқироз исканжасидан олиб чиқдик; аждодларимиз, шу муқаддас заминда яшаган, башарият тарихида улкан из қолдирган алломалар, олимлар — бобокалонларимиздан қолган меросни асраб-авайлаб, эъзозлаб, халқимизнинг миллий мафкурасини шакллантириш, дину иймонимизни, анъаналаримизни қадрлаш, обрўйимизни, урф-одатларимизни, миллий қадриятларимизни тиклаш борасида катта ишлар амалга оширилди.

6. Эски иқтисодий сиёсат, ўзини оқламаган тизимни кескин ўзгартириш, янгилаш, замон талабига жавоб берадиган бозор иқтисодиётига ўтишда ўзимизга хос, ўзимизга мос беш тамойилга асосланган йў...

(Давоми иккинчи бетда).

ПРЕЗИДЕНТ ҲУЗУРИДА ҚАБУЛ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Ҳиндистонга давлат ташрифи олдидан «Таймс оф Индиа» газетаси мухбири Рамеш Чандрани қабул қилди ва унинг саволларига жавоб берди.

◎

30 декабрь куни мамлакатимиз Президенти Ислом Каримов Исроил давлатининг Ўзбекистон Республикасидаги Фавқулодда ва мухтор элчиси Израиль Мей-Ами жанобларини қабул қилди.

Учрашувда икки мамлакат ўртасида дўстлик ва ҳамкорлик муносабатларини ривожлантириш, янги йилда ўзаро манфаатли алоқаларни янада кенгайтириш хусусида гап борди.

Қабул маросимида Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазири С. Саидқосимов иштирок этди.

◎

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 30 декабрь куни Россия Федерациясининг мамлакатимиздаги Фавқулодда ва мухтор элчиси Филипп Сидорскийни қабул қилди.

Суҳбат чоғида икки мамлакат ўртасидаги ўзаро манфаатли ҳамкорлик алоқаларини янада кенгайтириш ҳақида фикрлашиб олинди.

Қабул маросимида Республика Ташқи ишлар вазири Саидмухтор Саидқосимов иштирок этди.

(ЎзА).

Бугунги кун нафаси

РЕСПУБЛИКАМИЗДА

● Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг Фармони билан журналистика ва матбуот соҳасида кўп йил самарали меҳнат қилганликлари ва жамоат турмушида фаол иштирок этганликлари учун «Наманган ҳақиқати» ва «Наманганская правда» вилоят газетаси ходимларидан бир гуруҳига Ўзбекистон Республикасининг Фахрий унвонлари ва Фахрий ёрлиқлари берилди.

● Фарғона вилояти пахтакорлари 404 минг тонна «оқ олтин» тайёрлаб, режани бажардилар.

● Янги йил арафасида Ховост — Жиззах ўртасида электр поездларининг мунтазам қатнови йўлга қўйилди. Ўрта Осиё темир йўли бу қисмини электрлаштириш ниҳоясига етганлиги муносабати билан ўтказилган митингда Бош вазир Абдулҳошим Муталов иштирок этди.

● Умумий узунлиги 34 километр бўлган Муборак—Когон газ қувури ишга туширилди. Бу яқин вақт ичида Андижон, Фарғона ва Наманган вилоятлари туманларига табиий газ етказиб беришни барқарорлаштириш имконини беради.

● 1994 йилда «Ўзбекистон ҳаво йўллари» миллий авиакомпанияси Тошкент — Париж ўртасида йўловчилар ва юк самолётлари қатновини мунтазам йўлга қўйишни режалаштиряпти.

ҲАМДЎСТЛИКДА

● Украина Марказий сайлов комиссияси 1994 йилда бўладиган парламент сайловларига ўз номзодларини кўрсатиш ниятида бўлган 17 сиёсий партияни рўйхатга олди.

● Қозоғистонда келгуси йил парламент депутатлигига ўз номзодини кўрсатадиган шахс Марказий сайлов комиссияси қарорига мувофиқ беш ойлик маошига тенг миқдордаги пулни гаровга қўйиши керак. У сайловчиларнинг беш фоиздан кўпроқ овозини олса гаровга қўйилган пули қайтариб берилади.

● 1994 йил 1 январдан бошлаб Москвада мажбурий тиббий суғурта жорий этилади. 18 ёшдан катта бўлган ҳар бир москвалик ўз поликлиникасида мажбурий суғурта ҳужжатини олади.

● Туркманистонда 1994 йил 15 январда Сапармурот Ниёзовнинг президентлик муддатини 5 йилдан ўн йилга узайтириш масаласи юзасидан умумхалқ референдуми ўтказиладиган бўлди.

● Келгуси йил 1 январдан бошлаб Москвада метрода чипта нархи 50 рублга, трамвай ва троллейбусда 40 рублга тенг бўлади. Шунингдек, шаҳар атрофидаги поездларда кира ҳақи уч бараварга, узоқ масофага борадиган поездларда эса 15 январдан икки ярим бараварга ошириляпти.

ХОРИЖДА

● 1993 йил якунига кўра Хитой иқтисодий ўсиш суръатлари жиҳатидан жаҳонда биринчи ўринни эгаллаши тахмин қилинмоқда. Иқтисодчиларнинг ҳисоб-китобларига қараганда ўсиш суръати 13 фоизга етади.

● Эстония ҳукумати Россия қўшинларини 1994 йил 1 августгача бу мамлакатдан олиб чиқиб кетиш тўғрисида Россия таклифларига рози бўлди.

● Америка Қўшма Штатларининг махсус комиссияси Мичеган штатидаги атом электр станциясида ёнғин чиққандан сўнг бу ердаги тўртта реакторнинг ҳаммасини камида ярим йилга тўхтатиш тўғрисида қарор қабул қилди.

КИЧКИНТОЙЛАР ХУРСАНД

Тошкентдаги энг муҳташам кошоналардан бири «Туркистон» саройи Янги йил арафасида болалар ихтиёрига бериб қўйилди. Президентимиз ташаббуси билан бу ерда болалар уйлари тарбияланувчилари ҳамда иқтидорли болалар учун катта театрлаштирилган томоша бўлди.

Саройнинг ўзигина эмас, унинг рўпарасидаги бош майдон ҳам байрамона безатилган. Кўкда байроқлар илинган шарлар учиб юрибди. Майдон ўртасида эса, улкан арча савлат тўкиб турибди. Арча атрофини ҳар хил майда дўконлар қуршаган. Бу дўконларда Янги йил байрамида болаларга ёқадиган нарсалар сотилади.

...Карнай-сурнай садолари болаларни саройга чорлайди. Сарой фойесида уларни безатилган бошқа арча кутиб турарди.

Томоша бошланади. Узоқ давом этган ҳамда болаларнинг хотирасида ҳамиша сақланиб қоладиган бу томошада масхарабозлар, ёш артистлар, спортчилар, шунингдек, болаларнинг ўзлари иштирок этишади.

Болаларни Республика Президентининг Давлат маслаҳатчиси А. Азизхўжаев қизғин кутлади.

Томошалар таътил кунлари ҳам давом этади.

ЎзА мухбири.

МУСТАҚИЛЛИК майдони бугун ўзгача қиёфа касб этди. У ерда турли-туман қандолат маҳсулотлари, музқаймоқлар, биридан-бири ширин егуликлар билан савдо қиладиган, эртак қаҳрамонларининг суратлари солинган мўъжазгина дўкончалар очилди. Улар билан ёнма-ён турли-туман кўнгилочар ўйинлар болаларни ўзига чорлаб туради. Бу ерда ширинтойлар мириқиб арғимчоқ учишлари, от ўйинларда маза қилишлари мумкин.

Ҳар бир байрам болажонлар учун бир олам қувонч бағишлаши одат тусига кирган. Янги йил таътилларини ҳам бу йил болалар кўнгилдагидек ўтказадилар.

СУРАТДА: Мустақиллик майдонидаги болажонлар учун тайёрланган қулайликларни кўриб турибсиз.

Козим Ўлмасов суратлари.

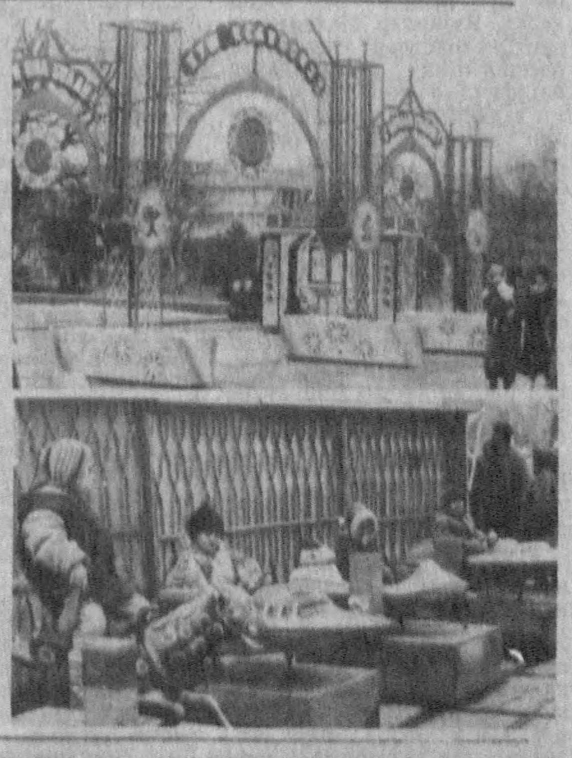

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарори

НАҚД ПУЛ МУОМАЛАСИНИ МУСТАҲКАМЛАШ ЧОРАЛАРИ ҲАҚИДА

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси қарор қилади:

1. Ўзбекистон Республикаси ҳудудида 1994 йил 1 январдан бошлаб, «Сўм-купон»лар ягона қонуний тўлов воситаси, деб белгилаб қўйилсин.

1994 йил 1 январдан бошлаб, СССР Давлат банкининг 1961 — 1992 йиллар намунасидаги барча қийматдаги пуллари пул муомаласида бўлиши бутунлай тақиқлансин.

2. Мулкчилик шаклидан қатъи назар, барча савдо ташкилотлари, ўзга ташкилотлар, банк муассасалари 1994 йил 1 январдан бошлаб аҳолидан моллар ва хизматлар ҳақига, тўловларнинг барча турларига, ҳисоб дафтарчаларига ўтказиш, омонат ва аккредитивлар ҳамда республика ҳудудида пул жўнатиш учун фақат «Сўм-купон»ларни қабул қилсин.

Савдо ташкилотлари ва ўзга ташкилотлар ходимларининг 1993 йил намунасидаги Россия банки пулларини қабул қилишлари валюта операциялари тўғрисидаги амалдаги қонунларни бузиш, деб баҳолансин ва улар шунга мувофиқ жазолансин.

Ички ишлар вазирлиги амалдаги қонуннинг валюта операциялари тўғрисидаги қоидаларини бузган мансабдор шахслар ва фуқароларни жиноий жавобгарликка тортиш қисмига риоя этилиши устидан назоратни кучайтирсин.

3. «Ўзбексавдо» уюшмасига, Ўзбекбирлашувга, тасарруфида савдо тармоқлари бўлган вазирликлар ва идораларга алоҳида ташкил этилган савдо корхоналарида Россия банкининг 1993 йил намунасидаги пулларига халқ истеъмоли молларини сотишлари учун рухсат этилсин. Мазкур ташкилотлар шундай савдо корхоналарининг тармоқлари, уларнинг жойлаштирилиши ва савдо қилиш тартиби тўғрисидаги таклифларни Вазирлар Маҳкамасига тақдим этсин.

Вазирлар Маҳкамаси «Россия рубли»га савдо қилишнинг тартибини уч кун муддатда тасдиқласин.

4. Ўзбекистон Жамғарма банки муассасалари 1994 йил 1 январдан бошлаб, нақд «Сўм-купон»лар билан таъминланишига қараб, фойда тўланмайдиган алоҳида махсус ҳисоб дафтарчаларига қабул қилинган пулдан ташқари қўйилган омонатларни тўласин.

5. 1994 йил 1 январдан бошлаб, янги тузилаётган хўжалик субъектларини рўйхатга олиш ҳамда банк муассасаларининг ҳуқуқий шахслар ва фуқароларга янги ҳисоб дафтарчалари очиш бошлансин.

6. Мазкур қарорнинг ижросини назорат қилиш республика комиссияси (А. Муталов) зиммасига юклансин.

Вазирлар Маҳкамаси Раиси

И. КАРИМОВ.

** Тошкент шаҳар ҳокимлигида*

ЯНГИ НОМЛАР

Тошкент шаҳар Ҳокими А. И. Фозилбеков жамоат ташкилотлари, меҳнат жамоалари ва маҳаллалар аҳлининг расмий илтимосларига биноан ҳамда Атамалар комиссиясининг таклифларини кўриб чиқиб, Тошкент шаҳридаги айрим мавзе, савдо ташкилотлари ва кўчаларнинг номларини ўзгартириш тўғрисида қарор қабул қилди.

Ушбу қарорга мувофиқ Совет кўчаси «Ўзбекистон овози» газетаси кўчаси, Бабушкин кўчаси Тепамасжид кўчаси, Поленова кўчаси Бўзкўча, Ульянов кўчаси (тор ва берк кўчалари билан) Асака кўчаси, Ленин кўчаси (Улуғбек шаҳарчасида) Улуғ Ғуломов кўчаси, Еремян кўчаси Шўртепа кўчаси, Панфилов кўчаси Яланғоч кўчаси, Коллективная кўчаси Кўкмасжид кўчаси, Коммунизм 1-тор кўчаси Ал-Хоразмий 2-тор кўчаси, Варшавская тор кўчаси Чархпалак тор кўчаси, Аносова кўчаси Шофайзи кўчаси, Воровский кўчаси Элбек кўчаси деб ўзгартирилди. Марказ-14 мавзеси Ҳадра мавзеси деб ўзгартирилди. Тошкент аралаш моллар бош универмаги «Чорсу» универмаги, деб аталадиган бўлди.

Тегишли бош бошқарма ва туман ҳокимликларига мазкур қарор бўйича ўзгартишларни бир ой ичида амалга ошириш топширилди. Уларга аҳолини қайта рўйхатдан ўтказиш, янги кўрсаткичлар ҳамда номи ўзгартирилган кўчалар бошида бу номлар ҳақида қисқача маълумот берувчи ёзув тахталарини, шу кўчанинг тасвирини ифодаловчи чизмалар тахтасини ўрнатиш ва бу ўзгартишлар ҳақида ички ишлар, тез ёрдам, ижтимоий таъминот, алоқа идораларини хабардор қилиш вазифаси юклатилди.

(Ушбу қарорга Атамалар комиссиясининг изоҳлари билан газетамизнинг учинчи саҳифасида танишасиз).

ВАТАНИМИЗНИНГ САЛОҲИЯТИ ВА ОБРЎЙИНИ ЯНАДА ОШИРАЙЛИК

(Давоми. Боши биринчи бетда).

лимизни танлаш ва уни теран англаш, шу тариқа демократик, адолатли жамият, фаровон ҳаёт қуриш жабҳасида қадам-бақадам ҳаракат қиляпмиз.

7. Эришган ютуқларимизнинг пойдевори — эл-юртимизда тинчлик, тотувлик ва барқарорликни сақлашда, халқимизни жипслаштиришда катта-катта савобли ишларни амалга оширдик.

Халқимиз, фаолларимиз, ноибларимизнинг ақл-заковати билан, машаққатли хизмати билан рўёбга чиққан ишларимиз, қонунчилик ва ижрочилик соҳасида, жиноятчиликка қарши шафқатсиз кураш, тартиб-интизом ўрнатиш борасида қабул қилинган ҳужжатлар, кўрган чора-тадбирларимиз ҳақида янада кўп гапиришимиз мумкин.

Бутун жаҳонда ва яқин атрофимиздаги давлатлар ва халқлар ўртасида обрўйимизни, ҳурматимизни, салоҳиятимизни юксалтирадиган, миллатни миллат, давлатни давлат қиладиган, бугун ҳар қанча ғурурлансак арзийдиган олижаноб ишларимиз туфайли бир-биримизни танидик, анча тажриба орттирдик ва мустаҳкам бўлдик.

Албатта, шуни барчамиз яхши тушунамизки, давлатчилигимизни, мустақил, иқтисодиётимизни барпо этишда, миллий мафкурани шакллантиришда, жаҳон даврасида ўзимизга муносиб ўрнимизни топиш йўлида яна кўп машаққатли синовлардан ўтишимиз ва курашишимиз керак бўлади.

Лекин сизу биз юритаётган фаолиятнинг энг муҳим бир жиҳатини айтиб ўтмоқчиман:

— Бизлар халқимиз, аждодларимиз кўп йиллар, асрлар давомида асраган, интилган, курашган, не-не азоблар кўрган, қанчадан-қанча қурбонлар берган йўлда ўзимизнинг азалий орзуумидга етиб, мустақилликка эришдик.

— Одамларимизда миллий тафаккур, Ватан туйғуси кучаймоқда.

— Халқимиз мустақиллик, истиқлол қадри ва моҳиятини теран англаб, ўз келажаги — янги демократик, адолатли жамият, озод ва обод давлат, ҳам моддий, ҳам маънавий нуқтаи назардан соғлом жамият қуришга киришди, ўзининг кучига қаттиқ ишонди. **Энди бу йўлдан уни ҳеч ким ва ҳеч қачон қайтаролмайди — тарихни ортга қайтариб бўлмайди. Бунга биз ҳеч қачон йўл қўймаймиз!**

Мана шу улуғ ишларда қилган хизматимиз, қўшган ҳиссамиздан мамнунман. **Ҳаммангизга шу шарафли, муқаддас йўлда янги зафарлар тилайман ва барча фаолларимизга, халқимизга таъзим қиламан.**

Азиз дўстлар!

Олий Кенгашимизнинг навбатдаги сессияси 1993 йил якунланаётган бир вақтда ўтяпти. Шунинг учун ҳам, кун тартибига киритилган масалаларни муҳокама қилаётганда уларга 1993 йил якунлари асосида қарашимиз керак.

Ўтган давр мобайнидаги фаолиятимиз ҳақида, унинг натижалари, устивор йўналишлари, ҳаётимизга кўрсатган таъсири, шу билан бирга йўл қўйилган камчиликлар, катта хатолар, масъулиятсизликлар тўғрисида яқинда ҳисобот берганимизни назарга олсак, буларни яна бир карра майдалаб ўтирмасдан, мухтасар бир шаклда эслаб ўтсак кифоя, деб ўйлайман.

Конституциямизнинг бир йиллиги айёмида ва ўтган ҳафта Вазирлар Маҳкамасидаги ислоҳотлар масаласига бағишланган мажлисларда батафсил, очиқ-ойдин, аҳволни танқидий кўз билан баҳолаб гаплашиб олдик, тегишли хулосалар чиқардик. Жамоатчиликка, халқимизга бу ҳақда ойнаижаҳон ва матбуот орқали маълумот берилди. Шуларни ҳисобга олиб, бугунги анжуманимизда авваламбор, олдимизда турган энг муҳим, долзарб муаммолар, бугунги ҳаётимиз ва келажагимизни белгилайдиган баъзи бир устивор масалалар, халқимизни биринчи навбатда қизиқтираётган ва ташвишга солаётган ишлар тўғрисида гаплашиб олсак яхши бўларди, демоқчиман.

Аввало, давлатимиздаги ижтимоий-сиёсий вазият ҳақида.

Маълумки, ижтимоий-сиёсий вазият, биринчи навбатда, мамлакатда юритилаётган ички ва ташқи сиёсатга, атрофдаги муҳитга, қўшни давлатларнинг таъсирига, республикадаги барқарорликка боғлиқ.

Энг катта ҳакам — вақт, замон. Мустақиллик йиллари биз танлаб олган йўл, аниқ, очиқ ва равшан ўтказилаётган ички ва ташқи сиёсатимиз тўғри эканини ҳаёт амалда исботлади.

Кўпчилик қўшниларимиз биздаги тинч-тотувликни, сиёсий барқарорликни, иқтисодий ислоҳотларнинг шошилмасдан, босқичма-босқич амалга оширилаётганини эътироф этмоқда.

Лекин ана шу барқарорликни кўролмайдиганлар, ҳасад билан қарайдиганлар ҳам оз эмас. Очиғини айтадиган бўлсак, бизнинг иккита чинакам бойлигимиз ғанимларимизга тинчлик бермайди, уларнинг уйқусини бузади.

Биринчиси — Ўзбекистондаги миллатлараро, фуқаролараро ҳамжиҳатлик, жипслик ва тотувлик.

Иккинчиси — Ўзбекистоннинг олтини. Бутун жаҳонга машҳур бўлаётган, халқаро бозорда обрў қозонаётган юксак сифатли тилломиз. Юртимизда яшаётган ҳар бир фуқаро, ҳар бир яхши ниятли инсон буларни билиб, тўғри баҳо бериб, ана шу бизга куч-қудрат бағишлаётган бойликларимизни асраб-авайлаб, абадий сақлаш учун барча кучини, бутун борлиғини бағишлаши ҳам қарз, ҳам фарздир.

Барқарор вазиятни бузиш мақсадида олдимизга ҳар хил сунъий қийинчиликлардан ғов қўйиш, тазйиқ-пўписалар қилиш, игво-бўҳтон гапларни тарқатиш, баъзи бир иродаси заиф раҳбар ва фаолларимизни йўлдан уриш, сотқинликка ундаш, ўртамизга қарама-қаршилик, низо уруғларини сепиш ва ҳоказо нопок уринишлар, хатти-ҳаракатлар кам эмас.

Шулар қаторида таъкидлаш лозимки, баъзи бир давлатларнинг айрим сиёсий кучлари муайян миллат вакилларига икки фуқаролик ҳуқуқини бериш масаласини кўтармоқда.

Бу борада жавобимиз аниқ ва равшан. Агар Ўзбекистон шароитини ҳисобга олсак, юртимизда кўп йиллар давомида яшаётган айрим бир миллат эмас, талай миллат вакилларига икки фуқаролик ҳуқуқини беришга тўғри келди. Унда энг камситилган миллат бўлиб ўзбекларнинг ўзи қолар экан-да?

Икки давлат фуқароси қайси Ватанга, қайси замин, қайси тупроққа ўз меҳрини, садоқатини, юртпарварлигини изҳор этиши керак? Агар вазият талаб қилса, қайси мамлакатга жонини ҳам фидо этмоққа тайёр бўлиши керак?

Энг яхшиси — Ўзбекистонда яшаётган фуқаролар, ўзларининг наслу насаби, ирқи, миллати ва диний эътиқодидан қатъи назар тенг ҳуқуқли бўлиши лозим! Шу юртнинг хурсандчилик кунларида ҳам, бошига синов тушган пайтларда ҳам аҳил бир оила бўлиб яшаши керак, муносиб келажак учун курашиши керак!

Куни кеча Ҳамдўстлик Давлатларининг Ашгабатда бўлиб ўтган учрашувида ўзаро муносабатларимиз ҳақида, иқтисодий иттифоқ битимларини тезроқ ишга солиш, аҳоли мушкулини енгил қилиш, минтақаларимизда тинчликни сақлаш тўғрисида гаплашиб олдик. Россияда яқинда бўлиб ўтган сайловлар, Конституцияни қабул қилиш натижалари хусусида ҳам ўзаро фикр алмашдик.

Сайлов натижалари ва оқибатларини тўлиқ баҳолашга ҳозирча вақт эрта. Лекин бизнинг хавотир олаётганимиз сабаби шундаки, Россияда маълум даражада шовинизм, миллатчилик интилишлари бош кўтараётганини сайловолди ва сайлов якунлари жараёнидаги айрим воқеаларда кўриш мумкин. Бундай кайфиятлар ва интилишларни сезмаслик учун одамнинг қулоғи кар, кўзи кўр бўлиши керак.

Шундан хулоса чиқаришимиз, сафларимизни янада жипслаштиришимиз, тинчлик ва барқарорлигимизни сақлаш учун янада оғир ва босиқ бўлишимиз, ҳар хил қўпорувчи ҳаракатларга учмаслигимиз, ҳар нарсага сапчиб-сакрамаслигимиз керак.

Россия халқлари билан, унинг ҳар қайси минтақаси билан алоқа ва муносабатларимизни яхшилаш, бу алоқаларнинг ўзаро манфаатли ва табиий бўлиши учун ҳамма чораларни кўрмоғимиз зарур.

Давлатлараро хўжалик алоқаларидаги, ҳисоб-китоб ва тўловдаги муаммоларни тезроқ бартараф этиш, сунъий тўсиқларни олиб ташлаш, божхона ва солиқлар масаласини тартибга солиш, бу — бизнинг биринчи галдаги вазифамиз. Бу интилишларимиз, бу сиёсатимизда Россия раҳбарияти бизни тушуниб етади, деган ишонч—умидимиз бор.

Бугунги вазиятда яна бир муҳим масалани олдимизга қўйишимиз зарур деб ўйлайман.

Марказий Осиё минтақасидаги қўшниларимиз билан, авваламбор, иқтисодий алоқаларни яхшилаш, соддароқ айтганда, пировард оқибатда бозорларимизни бирлаштириб юбориш, ўртадаги сунъий тўсиқларга барҳам бериш керак.

Бу улуғ ва олижаноб мақсадга етиш учун, узоқ келажагимизни кўзлаб, қўшни давлатлар билан даставвал шу масаланинг қонунга доир, ҳуқуқий асосларини яқинлаштириш, керак бўлса, уларни бирлаштириб юбориш зарур. Шундан кейин амалий ишларимизда — ҳукуматларимиз фаолиятини ўзаро келишиб олиб, нарх-наво, молия, даромад ва буромад, молия ва кредит масалаларида бир ёқадан бош чиқариб ҳаракат қилишимиз лозим.

Ўйлайманки, бундай сиёсат ва чора-тадбирлар шу минтақада яшаётган халқларимиз манфаатига, келажагига асл муддаоларга сўзсиз жавоб берадиган олижаноб иш бўлур эди.

Шу улуғ мақсад учун — тили, дили, тарихи ва тақдири бир халқларимизни бугунги оғир бир замонда асраб-авайлаб, ҳимоялаб, бошини силаб, порлоқ келажак сари етаклаш мақсади учун яшасак арзийди, азиз дўстлар!

Шу буюк мақсад ва муддаолар ҳақида биз яқинда Қозоғистон Президенти дўстим Нурсултон Назарбоев билан, Қирғизистон Президенти Асқар Акаев билан фикр алмашиб олдик. Балки янги 1994 йилнинг аввалидан шундай саъй-ҳаракатларни бошлаймиз, иншооллоҳ!

Энди иқтисодий масалаларга ўтсак.

Биз халқ хўжалигида, иқтисодиётимизда қўлга киритилган ижобий натижалар тўғрисида очиқ-ойдин гапириш учун ҳамма асосларга эгамиз. Бозор ислоҳоти йўлида яна бир муҳим ва масъулиятли босқичга ўтдик.

Шу билан бирга, бугунги кунда тараққиётимиз, ҳаётимизни ижобий томонга ўзгартириш, янгиланиш йўлида, ислоҳотларни амалга татбиқ қилишда кўзга ташланаётган тўсиқлар ҳақида, икки йиллик тажрибамиздан чиқадиган хулосалар ва тегишли вазифалар хусусида яқинда ўзаро келишиб олдик.

Олдимизда турган энг муҳим, энг долзарб, тақдиримизни ҳал этувчи масалаларни яна бир карра таъкидлаб ўтаман:

1. Мулкчилик соҳасидаги ислоҳотларни охирига етказиш; мулкни давлат тасарруфидан чиқариш, уни ўз эгасига топшириш ва акционерлик, жамоавий ҳамда кооператив мулк шаклларига айлантириш. Кенг кўламда хусусийлаштириш ишларини пировардига етказиш.

Бу вазифа бутун иқтисодиётимиз жараёни билан бир қаторда ҳар қайси тармоқ, ҳар қайси соҳа, ҳар қайси корхона ва хўжаликка бевосита боғлиқдир.

Яқинда бу масалани атрофлича муҳокама қилдик. Ўйлайманки, ҳоҳ қишлоқ хўжалигида бўлсин, ҳоҳ саноат ва қурилишда бўлсин, исталган соҳада мулкни ва бу мулкдан келадиган маҳсулотни ўз эгасига топширмасак, яъни хусусийлаштиришни кенг кўламда амалга оширмасак, ҳеч нарсага эриша олмаймиз.

Халқ хўжалигида, хусусан қишлоқ хўжалигида ислоҳотни номигагина ўтказиш — бу ўзимизни ўзимиз алдаш демакдир. Юзаки ишлар билан ўзгариш қилиб бўлмайди. Давлат хўжаликларини жамоа хўжалигига, фермаларни кооперативларга айлантиряпмиз ёки жамоа мулки шаклига келтиряпмиз. Лекин амалда нима ўзгармоқда? Бу саволга жавоб бериш учун кўп гапириш керак. Куюниб гапириш керак. Лекин бир нарса аниқ: бу ишлар мулкчилик масаласида тубдан ўзгариш қилмасак, унинг асосий маъносини тушунмасак, ишонинглар, қилган ҳамма ишимиз беҳуда кетади. Бу — менинг юрагимдаги гаплар, азиз дўстлар. Мулк 75 йил давомида давлат тасарруфида бўлди. Хўш, бундан нимага эришдик?

Биз шарқ одамларимиз. Хусусий мулк, шахсий мулк одамларда қизиқиш, рағбат уйғотишини яхши биламиз. Мулк эгали бўлса, меҳнат унумдорлиги юз марта, минг марта ошади. Мулкдорнинг кайфияти ҳам бошқача бўлади. Интилиши, иш юритиши, ўз фаолиятига, умуман, ҳаётга муносабати бошқача бўлади. Уларнинг тепасида туриб, назорат қилишнинг ҳожати қолмайди. Уларни бирор нарсага мажбурлаш, тазйиқ ўтказиш шарт эмас. Мулк эгаси ўз ишини яхшилашга, мулкига мулк қўшишга ҳаракат қилади. Такрор айтаман: шу залда ўтирган халқ вакиллари мазкур масалаларнинг ҳал этилишини қиёмига етказишлари керак. Шундан кейин ҳаётимизда, ўтказаётган ислоҳотларимизда ижобий натижаларга эришишимиз мумкин.

Буни йўлимизга ғов бўлиб турган одамлар яхши билиб олсин: агар шу гапларга қулоқ солмаса, ўз фаолиятида ўзгаришлар қилмаса, тегишли чоралар кўришга мажбур бўламиз. Ҳозирги талабга, замонга жавоб берадиган ёшларимиз ўсяпти. Уларга оқ фотиҳа бериш вақти-соати келди.

Ўйлайманки, бу залда ислоҳотларни тўла-тўкис рўёбга чиқаришга бел боғлаган кишилар ўтирибди.

Такрор айтмоқчиман: билмаганни кечириш мумкин, бундан уялмаслик керак. Чунки ҳаммамиз ҳам эски замондан чиққанмиз, ўша замон тарбиясини олганмиз. Осмондан, ойдан тушган одам йўқ. Ҳаммамиз шу ернинг фарзандларимиз. Шундай экан, халққа етакчи бўлиш учун иш услубимизни замон талабига мослашимиз керак.

Икки йиллик тажрибамиз ва хорижий давлатлар фаолиятидаги ижобий мисолларга асосланган ҳолда бир хулосани алоҳида таъкидламоқчиман: чет эллик, катта куч-қудратга эга бўлган сармоя соҳибларига зарар кўриб ишлаётган корхоналаримизни, хизмат соҳасидаги ташкилотларни, меҳмонхоналарни, маиший хизмат, савдо-тижорат корхоналарини мулк сифатида топширишдан асло чўчимаслик керак.

2. Давлат бошқарувида, тармоқ ва хўжалик раҳбарлигида, назорат қилувчи ташкилотларда, жойлардаги ҳоким ва бошқа мансабдор шахсларда масъулиятни ошириш. Таъмагирлик, порахўрлик, бюрократизм сарқитлари ботқоғидан чиқиш. Биз тутган йўлни тушунмасдан, нафс балосига мубтало бўлган, нафс гирдобига тушган кимсалардан халос бўлиш ва уларни жввобгарликка тортиш.

3. Яна бир муҳим масала. Фаолларимизни, раҳбарларимизни, Президентдан то оддий фуқарогача, ёши ва вазифасидан қатъи назар — ҳаммани бугунги замон талабларига, бозор иқтисодиёти қонун-қоидаларига ўргатиш, малакасини ошириш. Бу вазифани бажариш учун ҳар қанча вақтни ва ҳар қандай маблағни аямаслик зарур. Керак бўлса, республикамиз бўйича шу мақсадга қаратилган махсус дастур тузамиз. Ўзининг кучига, савиясига, билимига танқидий кўз билан қараш ва тўғри баҳо бериш ҳеч кимга зарар қилмаган, айб ҳам эмас. Буни ҳаммамиз тушунишимиз лозим.

Замон талабларига мос бўлиш учун ҳаммамиз қайтадан ўқишимиз даркор. Бунинг айби йўқ. Ўқиш ва ўрганиш ҳеч кимга зарар етказмаган. Агар қайсарликка бориб, масаланинг моҳиятини яхши тушунмасак, унда хато қиламиз. Бировдан сўраб ўрганишнинг айби йўқ. Аммо, биз кўпинча қайсарлигимиз боис, «Мен раҳбарман, катта лавозимда ўтирибман, қандай қилиб билмаганимни ўргатинг, деб айта оламан!» деган нотўғри фикрга борамиз. Бирор марта каттароқ лавозимдаги одам мажлис минбаридан туриб: «Мен бу масалани билмайман», деганини эшитганмисизлар? Йўқ. Мени кечирасизлар-у, лекин ҳаммамиз ҳам раҳбар сифатида бир оз кеккайиб, ғўдайиб қолганмиз. Лавозим ёки вазифага эга бўлибоқ дарров ўзгариб қоламиз. Бошқаларни назарга илмай қўямиз. Худди атрофдагилар биздан ақли, савияси пастдек туюлади. Энг катта хатомиз ҳам ана шунда.

4. Жойлардаги ҳокимлар ва мутахассисларга кўпроқ ишониш ва уларга эркинлик бериш вақти келди. Келаётган маълумотлар ва текширишлар шуни кўрсатадики, масъулиятини яхши англаётган, ваколатлари ва халқ ишончидан тўғри фойдаланаётган ҳокимлар жуда катта ижобий ишларни амалга ошириб, эл ҳурматига сазовор бўлмоқдалар. Жумладан, пойтахтдаги Мирзо Улуғбек тумани, Тошкент вилоятидаги Ўрта Чирчиқ тумани ва Бекобод шаҳри, Самарқанд вилоятидаги Ургут ва Самарқанд туманлари, Бухоро вилоятидаги Олот ва Ғиждувон туманлари, Андижон вилоятининг Марҳамат тумани, Навоий вилоятининг Навбаҳор тумани, Наманган вилоятининг Поп ва Косонсой туманлари, Фарғона вилоятининг Бувайда ва Фарғона туманлари, Сурхондарё вилоятининг Музробод ва Ангор туманлари, Қашқадарё вилоятининг Шаҳрисабз ва Қамаши туманлари, Хоразм вилоятининг Гурлан ва Хонқа туманлари ҳамда Қорақалпоғистоннинг Элликқалъа тумани ва бошқа жойларда қилинаётган ибратли ишларни алоҳида таъкидлаш ўринлидир.

Лекин кўпчилик туманларда ижтимоий муаммоларни ҳал этиш, хусусан, аҳолини иш билан таъминлаш, тадбиркорликни ривожлантириш, маҳаллий хомашёдан фойдаланиб, ишлаб чиқаришни кўпайтириш ҳисобига истеъмол бозорини кенгайтириш ишлари ҳамон суст кетяпти.

Ўтган сессияда биз «Маҳаллий давлат ҳокимияти тўғрисида»ги қонунни қабул қилган эдик. Ҳокимлик бошқарувини, унинг ҳуқуқ ва вазифаларини, шу билан бирга, масъулиятини аниқ белгилаб берган эдик. Энди улардан иш ва ҳисоб талаб қилиш вақти ҳам келди, деб ўйлайман.

Бу масалани пухта ўйлаб кўришимиз керак. Энг аввало, ҳокимлар ҳамма соҳада барчага намуна бўлиши лозим. Ҳокимнинг бурчи ва вазифалари хусусида кўп гапирамиз, чунки уларга катта ҳуқуқ берилган. Айни вақтда уларнинг масъулияти ва жавобгарлиги ҳам жуда катта.

Баъзи вилоятлар, туманлар борки, уларда қилинаётган ишларни кўриб, кўнглингиз тоғдек кўтарилади. Худди шу ишларни ўзингиз қилгандек бошингиз кўкка етади. Шахсан мен шундай ишларни кўрсам ёки телевизор орқали хабар топсам, қувониб кетаман. Нақадар олижаноб ишлар! Уларда худди ўзимнинг ҳам ҳиссам бордек туюлади. Қани эди, ана шундай савоб ишлар кўпайса, ана шундай раҳбарлар ҳақида кўпроқ эшитсак, уларга телевидение орқали, минбарларга чиқиб гапириш имкони берилса! Ютуқларининг сирини ўргансак.

Биз ана шундай одамларга республиканинг олий орден ва медалларини беришимиз керак. Бунинг учун мукофотларни тайёрлаш ишларини тезлаштириш лозим. Баландпарвоз гаплардан амалий ишларга ўтишимиз керак. Ҳақиқий қаҳрамонларнинг кўксига муносиб нишонлар тақишимиз керак. Шу кунларга етсак, ўзимни бахтиёр деб ҳисоблар эдим.

5. Ўзимизнинг валютага ўтиш — иқтисодий ислоҳотнинг энг муҳим масаласидир.

Халқимизнинг турмуш даражаси, жамиятнинг, давлатнинг тақдири ва келажаги нафақат молиявий ва иқтисодий барқарорликка, ҳеч муболағасиз айтиш мумкинки, валюта ислоҳоти, унинг куч-қудрати, обрўси, харид имконияти, жаҳоннинг бошқа валюталари билан муносабатига ҳам боғлиқдир.

Жаҳон тажрибаси шуни кўрсатдики, бирор давлат ўз валютасига ўтаётганда қийинчиликлардан ҳоли бўлгани йўқ.

Илгаридан айтиб юрибмиз: пул зарб этиб, уни муомалага киритиш қийин иш эмас. Энг муҳими — унинг кейинги тақдиридир. Янги пул давлат ва халқнинг собит ҳимоячиси бўла оладими? Фуқаронинг «белини бақувват» қила оладими? Ўзга юртларга борганда, тан олинадими ёки пуч қоғозга айланиб қоладими? **Ҳамма гап ана шу саволларга жавоб топишда.**

Бу ҳақда ҳаммамиз жуда пухта ўйлаб кўришимиз керак.

Сўм-купонга ўтиш бизга катта синов бўлди. Танлаган йўлимиз «юмшоқ» услублар билан, халқимизга кўп озор ва зарар етказмасдан, ортиқча ваҳима қўзғамай, кучини йўқотган рублдан халос бўлишдан иборат бўлди.

Миллий валютамизга ўтиш йўлида дастлабки ва энг қийин қадам қўйилди. Эндиликда унинг тўлов қобилиятини мустаҳкамлаш, сўм-купоннинг обрўсини ошириш вазифаси турибди. Бунинг учун нималар қилишимиз, қандай чоралар кўришимиз даркор?

Авваламбор — молиявий аҳволимизни барқарорлаштириш, бюджет—давлат хазинасини тартибга солиш, даромадга қараб буромад қилиш, бюджет камомадига йўл қўймаслик, ортиқча, бугун ўта зарур бўлмаган харажатлардан қандай бўлмасин вақтинча воз кечиш.

Бундай талаб давлат миқёсидагина эмас, балки барча тармоқ, бирлашма, ташкилот, корхона, хўжалик, вилоят ва туманга ҳам бирдай тегишлидир.

Иккинчидан, ҳисоб-китобни тартибга келтириб, ички имкониятларни ишга солиш, 1994 хўжалик йилини молиявий томондан пухта режалаштириш, хўжалик-иқтисодий алоқаларни танқидий назар билан баҳолаш, ишлаб чиқариш технологияси ва таъминоти соҳасида тўлиқ ишонч уйғотмайдиган ҳолларда эса алоқаларни қайтадан, арзонлаштириш нуқтаи назаридан кўриб чиқиш лозим. Янги маҳсулот ишлаб чиқариш учун зарур барча йўлларни ахтариш ва топиш керак.

Киришдан олдин чиқишни ҳам ўйлаш керак, дейдилар. Шуни назарда тутиб, кредит олишдан аввал уни қайтариш муддатларини ва фоиз ставкаларини ҳисоблаган ҳолда сиёсат юритиш зарур.

Учинчи муҳим масала — молия-кредит сиёсатини танқидий кўриб чиқиш, имтиёзли кредитларни кескин камайтириш, уларни фақатгина халқ таъминотига бевосита боғлиқ тармоқ ва хўжаликларга ажратиш.

Биз қишлоқ хўжалигига кредит беришни давом эттиришимиз керак. Сабаби, бу соҳа асосий соҳа бўлиб, ҳаммамизни боқади. Қишлоқ хўжалигига фойда олиш имкониятини яратиб берсак, бошқа соҳалар ҳам унинг арзонроқ хом ашёсидан фойдаланиши мумкин бўлади. Агар кредит ставкаларини осмонга чиқариб қўйиб, қишлоқ хўжалигини қийнасак, хомашёнинг ҳам, озуқанинг ҳам нархи ошади. Оқибатда иқтисодиётимиз зарар кўради, халқимиз ҳам мушкул аҳволга тушиб қолади. Шу жумладан мелиорация соҳасига ҳам алоҳида эътибор бериш керак. Ер унумдорлигини ошириш учун давлат сиёсатида ирригация масаласи катта ўрин тутиши лозим.

Албатта, соғлиқни сақлаш, таълим ва бошқа соҳалардаги аҳволни назардан қочирмаслик керак.

Умуман айтганда, кредит масаласида кескин ўзгаришлар ясашимиз даркор, тармоқлар, бирлашмалар, корхоналар аввало ўз кучига ишониши керак.

Яна бир масала — тўлов муаммоларини ҳал этиш. Умуман, тўловлар масаласи қийин кечяпти. Марказий банк ва бошқа банкларнинг раҳбарлари масъулиятни чуқур ҳис этиши лозим. Нима учун тўлов Фарғонадан Тошкентга 20 кун ёки бир ой ичида келиб тушади? Бу ўтакетган тўрачилик эмасми? Бир шаҳримиздан бошқасига пул ўтказиш шунчалик қийинми, ахир? Бунинг замирида қандайдир нопоклик борга ўхшайди. Бу масалани охиригача ўрганиб, салбий кўринишларнинг илдизини топишимиз керак. Банк тизимида ишлайдиганларнинг орасида қўли эгрилар ҳам йўқ эмас. Одамнинг қўлига, «шапка»сига қараб турадиганлари бор.

Янги сўмимизнинг «белини бақувват» қилиш учун, биринчи навбатда, бозоримизни кенг истеъмол моллари билан тўлдириш, бунинг учун эса ҳамма имкониятларни ишга солиш керак. Бу молларни мамлакатнинг ўзида ишлаб чиқариш учун, зарур бўлса, икки-уч йилга барча имтиёзларни берайлик, тегишли рағбатлантирувчи қонун ва фармонларни қабул қилайлик. Авваламбор, нарх сиёсати ва солиқлар борасида шундай бир муҳитни вужудга келтириш кераки, истеъмол молларини ишлаб чиқарувчи, шунга сармоясини ва имкониятини бор компаниялар, тижорат фирмалари ва шахслар юртимизга меҳр қўйиб қолсин. Ҳам ўзининг соф фойдаси ва даромадини топсин, ҳам бозоримизни обод қилсин. Узоқдан ҳам, яқиндан ҳам бизларга керакли мол узлуксиз оқиб келаверсин. Шу мақсадда эришишимиз учун чет эл валютасига эга бўлган сармоядорларни юртимизга даъват этиш, уларнинг фаолиятини рағбатлантириш, қўшма корхона, тижорат дўконлари очиш зарур. Бозоримизда бундай дўконлар қанча кўп бўлса, ҳаётимиз ҳам шунча обод бўлади.

Дарвоқе, «Дўкон» атамаси ҳақида... Бундан кейин «Магазин» эмас, «Дўкон» деган иборани ишлатсак. Дўкон деганда қандайдир файз, барака тушунилади. Кўнглинг тўқ бўлади, чунки, унда мол серобдек туюлади. Шунинг учун бозоримизда чет эл дўконларини кўпайтиришимиз лозим. Керак бўлса, чет элликлар дўконларни, меҳмонхоналарни, сервис, яъни хизмат кўрсатиш шохобчаларини бутунлай сотиб олишига қаршилик қилмаслик керак. Чунки, улар бу биноларни ҳеч қаерга орқалаб кетмайди. Аксинча, ўз молини олиб келиб сотади.

Биз эса, дўконларнинг уруғини қуритиш билан овворамиз. Қаердаки бир дўкон пайдо бўлса, ўша ерда камида ўн милиционеру бир прокурор ҳозиру нозир. Натижада дўкончилар қочиб кетади. Бу ҳатти-ҳаракатлардан, кечирасизлар, ножоиз бўлса ҳам айтаман, эски замоннинг ноҳуш ҳиди келяпти. Савдо—тижорат ишларига эркинлик беришимиз керак. Вазирлар Маҳкамасидаги йиғилишда айтганимдек, эркинлик деганда росмана хусусийлаштиришни назарда тутмоқдаман. Биз хусусий мулк эгаларига эркинлик бермаяпмиз. Уларни ҳимоя қилмаяпмиз. Бир дўконнинг эгаси бўлса-ю, мустақил иш юритолмаса, буни қандай тушуниш мумкин? Назоратчиларни, «сўрайдиган»ларнинг сонини камайтирсак, хусусий мулк эгасига тазйиқ ўтказмасак, уни ҳимоя қилсак — бозоримиз обод бўлади, фаровон ҳаётга замин яратилади. Шундай иш юритсаккина, мақсадимизга эришишимиз мумкин. Акс ҳолда, эскилик ботқоғига ботиб ётаверамиз.

Кайфиятимизни, онгимизни ўзгартиришимиз керак. Энг аввало, ҳокимлар ўз иш услубларини ўзгартиришлари лозим. Мен шуни талаб қиламан.

Мана, янги йил яқин қолди. Иш тартибимни ўзгартиришга мажбурман. Ўзим кўпроқ жойларга бораман. Дўконларга, бозорларга кираман. Шикоят кўп бўлса, жавобгарлигини, энг аввало ҳокимлардан сўрайман.

Янги Ўзбекистон пулининг мустақиллигини таъминловчи энг муҳим омил — чет эл валютасидан иборат, хорижда, дунёнинг энг машҳур банкларида сақланаётган заҳираларимиздир. Давлатни давлат қиладиган, унинг келажагини таъминлайдиган валюта заҳираларимиздир.

Бу борада биз кейинги йилда катта ютуқларга эришдик. Бунинг асосий омили — Ўзбекистонга оллоҳ инъом этган олтин ва бошқа қимматбаҳо бойликларимиз ва уларни ишлаб чиқарувчи салоҳиятимиздир. Бу масалага мен алоҳида тўхталиб ўтмоқчиман.

Ўзбекистоннинг олтини қаерга кетяпти?

Аввало, олтинимиз ҳисобидан озиқ-овқат, дори-дармонларга бўлган эҳтиёжимизни қондиряпмиз. Замонавий технологиялар, ускуналар олиб келиб, катта заводлар қуряпмиз. Хоразмда, Андижонда автомобиль заводлари қад ростлаяпти. Яна бошқа йирик корхоналар барпо этиляпти. Улар ишга тушгач, дунё бозорига чиқадиган, рақобатбардош маҳсулот бера бошлайди. Одамларимиз иш билан таъминлайди.

Яна бир нарсани ошкор этай: олтинимиз дунёдаги энг машҳур банкларда сақланяпти. Аниқроғи, кўпроқ даромад олиш мақсадида банкларда сақлаб, олтинимизни валютага айлантиряпмиз. «Дойче банк», Швейцариядаги «ЮБС» банки ана шулар жумласидандир. Булар Ўзбекистонга кредит ажратиш учун кафолат беряпти.

Ҳозир бойлигимиз ярим миллиард долларидан ошди. Бу валютамиз эртага қўшимча фойда-даромад келтиради. Кеча вакиллар йиғилишида бир нарсани таъкидлаб ўтдим. Агар Президент сифатида сохта обрў топмоқчи бўлсам, ана шу пуллар эвазига Ўзбекистонга турли хил хаёл-нокерак нарсаларни олиб келиб соттирар эдим. «Кўриб қўйинглар» қабилида йўл тутар эдим. Лекин менинг фикрим бўлакча: олтин фақат бизники эмас, келажак авлоднинг ҳам насибасидир, давлатимиз фаровонлигининг пойдеворидир. Шундай экан, хорижий банклардаги валютамиз заҳирасини янада кўпайтиришимиз зарур.

Албатта ана шу кўзлаётган имкониятларимизни тўла ишга солиш учун биз Жаҳон банки, Халқаро валюта фонди ҳамда бошқа нуфузли банк ва халқаро молия ташкилотлари ёрдамига муҳтожмиз. Улар билан узлуксиз иш олиб боришимиз, уларнинг тавсияларини ҳаётга татбиқ қилишда талай чора ва тадбирларни амалга оширишимиз зарур.

Ҳурматли ноиблар!

Миллий валютамизга ўтиш муддатлари ҳақида алоҳида келишиб олишимиз керак.

Нега деганда, сўнгги пайтда баъзи бир кўпорувчи ва ваҳима тарқатувчи кимсалар эл орасида ҳар хил мишмишларни ёйишга уриниб, одамларнинг тинчлигини бузишга ҳаракат қилмоқдалар. Бир гапни аниқ айтишим зарур: сўм-купонга ўтгандан кейин, муомалада ўзимизнинг пулимиз юргани кўриб, ҳеч ким уни тасарруфи таъсир ўтказа олмайди, унинг сонини камайтириб кўпайтира олмайди. Бошқача айтганда, четдан оқиб келаётган ва қадрини йўқотган рублнинг йўлини тўсдик. Чунки сўм-купон — ўзимизники, ўзимиз зарб этяпмиз, шукурки, шундай имкониятга эга бўлдик. Шу боис сўм-купондан кейин янги, ҳақиқий валютамизни муомалага киритаётганда ҳам амалга оширилажак ишларимизни батафсил белгилаб, режалаштириб олишимиз мумкин.

Барча таёргарлигимизни кўриб, белгиланган муддатда ҳақиқий пулимиз — **ўзбек сўмига** бемалол ўтамиз. Ғировни шошилтириш, ортиқча ташвишга солиш ниятимиз йўқ.

Бир нарсани тўғри тушунишимиз керак: Сўм-купон ўзимизники, чегарамиздан ташқарида муомалада эмас. Сўм-купонни жорий этаётганимизда четдан рубль оқиб келади, деган хатар бор эди. Хавфсирашимиз асосли эди. Пул алмаштириш пайтида бозорда нархлар осмонга чиқди, чунки пул кўпайиб кетди. Тошкент бозорларида бир килограмм гўшт 25 минг сўмгача кўтарилди. Сўм-купон ўзимизники, уни ўзимиз чиқарамиз. Демак, хавфсирашга асос йўқ.

Ғарб мамлакатларида валюта ўзгартирилмоқчи бўлса, эски нусхадагиси ҳам баравар ишлатилаверади. Банкка тушган эски нусхаси қайта муомалага чиқарилмайди. Бизлар ҳам шу тартибда иш тутамиз. Ҳеч қандай қийинчилик бўлмайди. Мол бўлса — бас. Таъкидлаб айтаман: пул алмаштиришдан ҳеч ким хавотирга тушмасин. Қўлида қанча сўм-купони бўлса, бемалол алмаштириб олади.

Тайёргарлик ишлари 1994 йилнинг биринчи ярмида тугайди, аниқроғи — келгуси йил 1 июлдан янги пулга ўтиш учун ҳамма чораларимиз ва имкониятларимизни ишга солишга ҳаракат қиламиз.

Муҳтарам депутатлар!

Режаларимизни белгилаётганда, ҳеч шубҳасиз, ёш авлод тўғрисида, қариялар, ногиронлар, давлат томонидан мадад ва ҳимояга муҳтож кишилар тўғрисида ғамхўрлик қилиш асосий вазифамиз бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади. **Ижтимоий** ҳимоя чоралари қатъий тарзда муайян табақаларга қаратилган бўлиши, ҳақиқатан ҳам шундай ҳимояга муҳтож одамларга, кўп болали оилаларга, ногирон, етим-есирларга етиб бориши керак.

Шу масалаларга янада жиддий эътибор беришимизни ҳаётнинг ўзи тақозо этмоқда.

Меҳнатга қобилиятли, соғлом одамга муносиб ҳақ тўланадиган мароқли иш топиш, тегишли маълумот олиш имконини бериш лозим. Бунда ҳам тадбиркорлик муҳитини ривожлантириш муҳим аҳамият касб этади.

Молиявий аҳвол қанчалик мураккаб бўлмасин, таълим, соғлиқни сақлаш, фан ва маданият соҳасини қўллаб-қувватлаш ва ривожлантириш учун зарур маблағ қидириб топилиши шарт. Жамиятимизни янгилаш ва иқтисодиётни янгича ташкил этиш, республикамизни қудратли ва гуллаб-яшнаган ўлкага айлантириш борасида олдимизга қўйган улуғвор вазифаларни жисман ва маънан соғлом, ўқимишли авлодгина амалга ошира олишини унутмаслигимиз керак.

Азиз дўстлар, халқ ноиблари!

Сизу бизнинг орзу-умидимиз — Ватанимизни озод ва обод кўрмоқ, эл-юртимизни фаровон қилмоқ, шу мақсадларни амалга оширишда эзгу излар қолдирмоқдир. Ана шу олижаноб мақсад йўлида баҳоли қудрат хизмат қилмоқ фарзу саодатдир!

Худо ато этган қисқагина умри мобайнида инсон қандай синов-тўсиқларни, шиддатларни бошидан кечирмайди!

Бугунги қийинчиликлар ўтар, гирдоблар тинар. Ватан қолади. Халқ қолади. Диёнат, иймон, меҳр-оқибат ўзгармасдир.

Бир ҳолдан ҳаммамизни асрасин: замон ўтиб, қилган ишларимиздан пушаймон еб, виждон азобига дучор бўлмайлик.

Янги — 1994 йил арафасида оддий инсон сифатида ҳам, оллоҳнинг муқаддас уйи — Каъбани зиёрат қилган одам сифатида ҳам, яратгандан: эл-юртимизга тинчлик-осойишталик, омонлик, ёшларимизга сабр-тоқат, бардош, ғайрат ва ишонч, қарияларимизга узоқ умр, куч-қувват, хонадонларимизга бахту саодат, файзу барака ва омад ато этишини сўрайман. Худо хайру бахтингизни берсин, энг эзгу умидларингизни рўёбга чиқарсин!

ЮРТИМ

Жамол ҚАМОЛ,
Ўзбекистон халқ шоири.

Қуёш битта, ҳар бир юртнинг қуёши бор,
Осмон битта, ҳар бир юртнинг осмони бор,
Замин битта, ҳар бир юртнинг тоғу тоши,
Жаҳон битта, ҳар бир юртнинг жаҳони бор.
Ўзбекистон, айрилмагин қуёшингдан,
Ўзбекистон, айрилмагин осмонингдан,
Ўзбекистон, тупроғингдан жудо бўлма,
Айру тушма, юртим, турфа жаҳонингдан...
Нурли-нурли айёмларинг бўлиб турсин,
Насиб этсин сенга олтин саҳроларинг.
Овозингга тўлиб турсин, тўлиб турсин,
Юртим, чаман водийларинг, дарёларинг!

* *Йилни яхши якунлаётганлар*

ЯНГИЛАНИШ САМАРАСИ

Ҳозирги шароитда корхоналарнинг бир меъёрда ишлашини таъминлаш мушкуллашиб қолди. Бозор иқтисодиёти келтириб чиқараётган муаммолар кўпайди. Аммо шундай дамларда ҳам унумдорликни пасайтирмай, тўла қувват билан ишлаётган корхоналар шаҳримизда кўплаб топилади. Шундайлар жумласига «Шарқ гули» бадиий буюмлар ишлаб чиқариш бирлашмасини киритиш мумкин.

Корхона бу йил режа бўйича 1 миллиард 644 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариши керак эди. Ҳозиргача бу рақам 1 миллиард 700 миллион сўмлик қилиб адо этилди. Ўн бир ойлик режа эса 108 фоизга бажарилди. Биргина ноябрь ойининг ўзида 2 миллион сўмдан ортиқ маҳсулот тайёрланди.

Хўш, бундай натижаларга қандай эришилди? Ушбу саволимизга бирлашма бош директори Саида Ғаниева шундай жавоб берди.

— Албатта ҳозирги маҳсулот танқислигидан тортиб бошқа қатор муаммолар ҳар қалай бизни ҳам четлаб ўтгани йўқ. Шундай вазиятда ишлашнинг ўзи бўлмасди албатта. Буни ҳисобга олиб, қатор тадбирларни амалга оширишни режалаштириб олдик. Аввало ишни ишчиларда келгусига ишонч уйғотишдан бошладик. Кейин корхона учун ўтмас матоҳ бўлиб қолган буюмларни ишлаб чиқаришдан олиб ташлаб, улар ўрнига янги харидоргирларини тайёрлаши йўлга қўйдик. Қандайдир янгиликлар кашф қилиш ва уларни ишлаб чиқаришга жорий этиш туфайли иқтисодий шароитимизни яхшилаб олдик.

Бироқ, бу билан чегараланиб бўлмасди. Изланишларни муттасил давом эттириш керак эди. Шу йўлдан бориб, янги иккита участка ташкил этдик. Улардан бири попоп цехи, иккинчиси тикув цехи қошида ишга туширилди. Бу участкалар тезда замонавий янги маҳсулотларни ишлаб чиқаришга киришиб кетишди. Шу аснода бирлашмамиз қошида ўз хусусий дўконимизни очдик. Биргина шу дўкон савдосининг ўзидан уч ойда 5 миллион сўмлик соф фойда олдик.

Даромадимиз ошиб борган сари ҳам корхона, ҳам тикувчилар манфаатдорлигини ошириш йўлларини қидирдик. Бу борада хусусийлаштириш ҳам қўл келди. Борди-ю биз ҳам корхонамизни тўла хусусийлаштириб олсак нима бўларкин, деган саволни ўртага ташладик. Қарасак, бу усул ҳар томонлама фойда келтирадиган кўринади. Шундан кейин ўз фикримизни тегишли идораларга билдирдик. Улар бизни бажонидил қўллаб-қувватлашди. Ишга киришиб кетдик. Ниҳоят шу йилнинг октябрь ойи бошида хусусийлаштиришни юз фоизга адо этдик.

Албатта шу ўринда бу янгилик корхонага нима берди, деган савол туғилиши табиий. Биринчидан, мустақилликка эришдик. Ишчиларимиз корхонанинг ҳақиқий хўжайинларига айланишди. Эртанги кун учун қайғурадиган бўлишди. Ортиқча сарф-харажатларга чек қўйилди. Иккинчидан, маҳсулотларнинг тури ҳам, сифати ҳам яхшиланди. Чунки давлат тасарруфидан чиқарилиб, хусусийлаштирилган ҳар қандай корхона биринчи навбатда ён-атрофдаги турдош корхоналар билан рақобат қила олсагина кўзлаган мақсадига эришади.

Акс ҳолда таназзулга юз тутиши ҳам ҳеч гап эмас.

Демак, ишдаги янгиланишни ва изланишни давом эттириш керак. Шундай бўлиши ҳам табиий. Чунки янгиланаётган корхонага аввало янги иқтисодий асос керак бўлади. Қолаверса, ҳар қандай ислоҳот афзаллиги ва манфаатдорлиги билан ажралиб туриши керак. Ана шундагина ишчи унга умид кўзи билан қарайди.

Шу мақсадда ишлаб чиқаришни замонавий техника билан қуроллантиришга киришдик. Тикувчиларимизнинг оғирини енгил қилишда Япониянинг «Чори» фирмасидан келтирилган машиналар, Германиянинг «Зингер», Украинанинг ҳар томонлама қулай бўлган «Киев» машиналари қўл келди. Бу техникалар ёрдамида барча жараёнлар тез ва соз бажариладиган бўлди. Бундан ташқари миллий дўппи ва сўзаналарни тикишда электрон ҳисоблаш машиналари хизматидан ҳам унумли фойдаландик.

Шу ўринда яна бир нарсани унутмаслик керак. Ҳар қандай хусусийлик ва рақобат бугунги кунда корхонада ишлаб чиқарилаётган бир неча турдаги маҳсулотларнинг харидоргирлиги билан ўлчанмайди, бу билан мағрурланиб ҳам бўлмайди. Хусусийлик рақобатдан иборат экан, бунинг учун ҳамиша жаҳон андозаларини кузатиб бориш, нафақат ўзимиздаги, балки чет эл фирмаларидаги янгиликлардан ҳам хабардор бўлишни талаб этади. Шу мақсадда Эрон, Голландия, Америка, Жанубий Корея, Хитой ва Покистон билан ўзаро алоқаларни ривожлантиряпмиз. Улар билан ҳамкорликда ишлаш режаларини тузяпмиз.

Бизни эрта-ю кеч маҳсулот тақчиллиги муаммоси қийнаяпти. Албатта бу ҳозирда республикамиздаги барча корхоналарга хос бўлган муаммодир. Россиянинг Камашин, Волгоград, Красноярск вилоятларидан оладиган маҳсулотларимиз таннархи ошиб боряпти. Шунисига ҳам кўниб турсак, бу маҳсулотлар ўз вақтида келмай қолиб, бизни ташвишга соляпти. Тожикистон ва Қозоғистондан келадиган материаллар эса аллақачон маҳсулот айирбошлаш усулига ўтиб олган. Уларга қарам бўлиб қолсак ишимиз юришмайдиган кўринади. Бу таъминотчиларимиз билан алоқани узмаган ҳолда корхонанинг узлуксиз ишлашини назарда тутиб, ўз республикамиздаги ип-газлама комбинатлари билан алоқа боғладик. Шундай қилиб, Андижон, Бухоро, Тошкент ип-газлама комбинатлари ўртасида шартномалар юзага келди. Ҳозир таъминотимиз анча яхшиланиб қолди...

Бирлашманинг йиллик муваффақиятига попоп, тикув ва бичув, дўппи цехлари катта улуш қўшишди. Попоп цехи декабрь ойининг ўрталаридаёқ режани уддалаб қўйганди. Ўн бир ойлик кўрсаткич 71 миллион 628 минг сўмлик маҳсулот тайёрлашдан иборат бўлса попопчилар бу рақамни 89 миллион 941 минг сўмлик қилиб адо этишди.

Илғор жамоага ўз касбининг устаси, мураббий ишчи Маълума Самиғова бошчилик қилмоқда. Бу ерда 500 дан ортиқ чевар ишлайди. Тўққиз бригададан ташкил топган тикувчилар ўта нозик ва нафис юмушларни бажаришади. Бир сўз билан айтганда улар миллий каштачилигимизни авайлаб-асраб, довруғимизни ёйиб келишяпти.

Тикув цехи фаолияти билан таниша туриб, Алишер Навоий ва Бобур тасвири туширилган туркум маҳсулотларга кўзимиз тушди.

— Бу Ўзбекистон Республикаси Конституцияси кунининг бир йиллиги муносабати билан чиқарилган совға маҳсулотлар, — дея тушунтириш берди бизга цех бошлиғи Мастура Зияева.

Бу жамоа ҳам ойлик режани 129 миллион ўрнига 131 миллион сўмлик маҳсулот тайёрлаш билан бажарди.

Шуниси диққатга сазоворки, корхонада ишлаб чиқарилаётган истеъмол буюмларининг тури ҳам йил сайин ошиб бормоқда. Иқбол Қаҳрамонова бошлиқ бу жамоа яқин бир-икки ойнинг ичида олти хилдан ортиқ янги маҳсулот тикишни ўзлаштирди. Булар сўзаналар ва болалар кийим-кечакларидан иборат.

Маҳмуд КОМИЛЖОНОВ.

СУРАТДА: дўппи цехи илғорларидан бир гуруҳи.

Ўзбекистонда ўттиздан ортиқ элчихоналар ва ваколатхоналарнинг фаолият кўрсатаётгани мустақиллигимизнинг энг улуғ неъматларидан биридир. Бу республикамизнинг қисқа муддат ичида жаҳон ҳамжамиятидан тенг ҳуқуқли аъзо сифатида қатъий ўрин олаётганидан далолатдир. Мухбирларимиз Янги йил байрами арафасида шаҳримиздаги бир қатор элчихоналарда бўлиб, чет эл давлатлари мухтор вакилларининг Янги йил тилакларини қоғозга туширдилар.

Вулқон ЧЎТУР, Туркиянинг Ўзбекистондаги фавқулодда ва мухтор элчиси:

— Мана қарийб икки йилдирки, мен Ўзбекистонда фаолият кўрсатаяпман. Туркия Ўзбекистон мустақиллигини тан олган биринчи мамлакат бўлди. Мен ҳам жумҳуриятингиздаги илк хорижлик элчи сифатида иш бошлаганимдан беҳад хурсандман. Биз қондош, жондош ва дилдош икки халқмиз. Тарихимиз ва анъаналаримиз туташ. Шуниси қувонарлики, кейинги пайтда халқларимиз ўртасида жуда яқин алоқалар ўрнатилди.

* *Ўзбекистон ва жаҳон*

ЭЛЧИЛАРНИНГ ЭЗГУ ТИЛАКЛАРИ

Мустақилликдан сўнг эришган ютуқларингизни кўриб дилим яйрайди. Зеро, Ўзбекистонда тинчлик, тотувликни таъминловчи ажойиб байналмилал мамлакат вужудга келмоқда. Жуда кўп хорижий давлатлар билан мустаҳкам иқтисодий ва сиёсий муносабат ўрнатилди. Мустақилликнинг энг муҳим белгиси бўлган Асосий Қонун — мукаммал Конституцияни қабул қилдингиз. Ўз байроқ, мадҳия, гербингизга эга бўлдингиз. Бундан ташқари иқтисодиёт, ижтимоий, илм-фан, маданият соҳаларига оид кўп яхши қонунлар қабул қилинди. Буларнинг барчаси жаҳон майдонида Ўзбекистоннинг ўз ўрнини белгилашда муҳим ўрин тутади.

Шуни таъкидлаб ўтиш жоизки, Ўзбекистонда катта иқтисодий имкониятлар, табиий ва ер ости бойликлари мавжуд. Улардан оқилона фойдаланиш бозор иқтисодиёти томон одимлаётган Ўзбекистонга келгусида муҳим таянч бўлади. Ўзбек халқининг меҳнатсеварлиги етти иқлимга таралган. Иншоолло, ана шу хусусият ўтиш даврининг ҳар хил қийинчиликларини яқин вақтда енгиб ўтишингизда ёрдам беради.

— Элчи жаноблари, Ўзбекистон ва Туркия ўртасидаги алоқалар хусусида ҳам тўхталиб ўтсангиз.

— Ўзбекистон ва Туркия ўртасидаги сиёсий муносабатлар жуда яхши. Айниқса икки мамлакатнинг таълим вазирликлари ўртасидаги алоқалар мақтовга сазовор. Зеро, ҳозир ўзбекистонлик талабалар Туркияда, туркиялик илм толиблари эса республикангизда таълим олиб, ўз малакаларини оширишаётир. Бу жараён келажакда ҳам албатта давом этади. Маданият соҳасида ҳам айтса арзигулик дўстлик муносабатлари қарор топган. Бундан бир неча ой олдин Туркияда Ўзбекистон маданият кунлари зўр муваффақият билан ўтказилди. Янги 1994 йили эса насиб бўлса ўзбек тупроғида Туркия маданият кунлари бўлиб ўтади. Шунингдек, иқтисодиёт соҳасида ҳам алоқалар жадал ривожланмоқда. Ўзбекистонда ҳозир 140 га яқин Ўзбекистон—Туркия қўшма корхоналари ташкил этилган бўлиб, уларнинг кўпчилиги самарали фаолият кўрсатмоқда. Бундан ташқари, Ўзбекистон ва Туркия ўртасида келгусида пахтага дастлабки ишлов беришдан бошлаб, тайёр кийим-кечак ва бошқа маҳсулотларни ишлаб чиқаришгача бўлган жараённи ўз ичига оладиган тўқимачилик мажмуалари қуриш дастури лойиҳалари бор. Ўзбекистонда Туркия ёрдамида шакар заводи бунёд этиш лойиҳаси ҳам тузилди. Собиқ халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасининг дам олиш зонаси ҳудудида эса савдо марказини бунёд этиш ишлари қизиб кетди. Бу марказ Ўзбекистон ва Туркиянинг «Экспорт-импорт» банки маблағи ҳисобига Туркиянинг «Юксал» қурилиш фирмаси томонидан бунёд этилмоқда. Марказдан кўргазмалар учун бинолар, фирмалар учун офислар, савдо расталари ўрин олади, атрофида эса болалар учун боғ бунёд этилади. Хуллас, мамлакатларимиз ўртасидаги ҳамкорлик алоқалари ва дўстлик ришталари жуда мустаҳкам ва борган сари ривожланиб бормоқда.

Фурсатдан фойдаланиб барча ўзбекистонлик қардошларимни кириб келаётган Янги йил байрами билан муборакбод этаман. Янги йил юртингиз учун тинчлик, барқарорлик, соғлиқ-саломатлик, юксак зафарлар келтирсин.

Пьер ШУВЕН, Франциянинг Ўзбекистондаги элчихонасининг маданият ишлари бўйича маслаҳатчиси:

— Муҳтарам Пьер Шувен, мана жаҳон аҳли Янги йил байрамини зўр қувонч билан кутиб олишига оз вақт қолди. Эшитишимизча, Францияда йил охирида бирваракайига учта байрам ўтказиларкан. Шу ҳақда гапириб берсангиз.

— Дарҳақиқат, йилнинг охири ва илк Янги йил кунларида Францияда учта байрам кетма-кет нишонланади. Дастлаб, 28 декабрда Рождество байрами ўтказилади. Иккинчиси — Янги йил кечаси 31 декабрда нишонланиб, 1 январда байрам қилинади. Кейинги байрам эса Шоҳлар байрами деб аталиб, у Янги йилдан бир ҳафтадан сўнг кириб келади. Рождество асосан болалар ва оила байрами ҳисобланади. Шу куни кўчада ҳеч кимни учратмайсиз. Ҳамма уйда дам олади. Ҳатто ошхоналар, ресторанлар ҳам бу кун ишламайди. Янги йил кечаси эса ҳамма дўстлари, яқинлари билан ресторан, емакхоналарда ҳамжиҳат бўлиб байрам қилишади. Бу Францияда жуда оммавий тус олган бўлиб, ўйин-кулги тонггача давом этади. Шоҳлар байрами эса бир вақтнинг ўзида ҳам оила, ҳам дўстлар билан дийдорлашув байрами ҳисобланади. Байрам куни ҳар бир оилада катта торт пиширилади. Бунда тортнинг бир бурчагига атайлаб махсус нарса қўйилади. Торт столга қўйилгач, у бўлакларга бўлинади. Махсус нарса солинган жойи кимга чиқса ўша оилада шоҳ саналади, ва у шу байрам кечасини олиб боради. Одатда шоҳ бўлиш учун болалар сайланади. Ва у ўзига малика танлайди. Шу сабабдан бу болаларга жуда катта хурсандчилик келтирадиган байрам ҳисобланади. Шоҳлар байрами 6—7 январь кунларига тўғри келади. Бу учта байрамнинг ўзига яраша тарихий ҳамда диний томонлари бор. Рождество байрами Исо пайғамбар туғилган кун билан боғлиқ, шоҳлар байрами эса Зардуштийлар вақтидан қолган бўлиб, ўша пайтдан етиб келган одатлар билан боғлиқдир. Янги йил эса маълумки, жаҳон бўйича қабул қилинган байрам ҳисобланади.

— Янги йил арафасида халқимизга тилакларингиз.

— Аввалamбор, Янги йил халқингизга қутбарака, иқтисодий барқарорлик келтирсин. Ўзбекистон жаҳон ҳамжамияти сафидан мустаҳкам ўрин олсин. Франция ва Ўзбекистон ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик алоқалари ҳам юксак поғонага кўтарилсин.

Мусоҳабани Дилшод ИСРОИЛОВ ва Шокир ЮСУПОВлар уюштиришди.

* *Муштарий мактублари*

КЎНГИЛ ЯҚИН

ЙИЛ давомида «Тошкент оқшоми»нинг ҳар бир сонини муҳаббат билан ўқиб бордим. Ранг-баранг мавзулардаги материаллар бир мени эмс, балки газетанинг мухлиси бўлган ҳар бир муштарийни қониқтиришига амин бўлдим.

Менга «Оқшом»нинг ўзига хослиги, бир мавзуни йил давомида изчил ёритиб бориши ниҳоятда ёқади. Хусусан «Тарихимизнинг заррин саҳифалари», «Дил тубидан», «Дилкаш суҳбатлар», «Ғазалхонлик» сингари рукнлар остида берилган шеърлар, таниқли санъаткорлар, адиблар билан бўлган суҳбатлар жуда ҳам манзур бўлди.

Шундай газета билан Янги йилда ҳам дийдорлашиб турмасдан бўладими? Биринчилардан бўлиб, 1994 йил учун обуна бўлдим.

Барча газета мухбирларини, захматкаш ижодий коллективни Янги йил билан чин дилдан қутлайман. Тилагим шундан иборат. Газета ўзининг анъанавий йўлига келгуси йил ҳам содиқ қолсин. Янги-янги рукнлар очилсин. Энг муҳими маданиятимиз, маънавиятимизни улуғловчи материаллар кўпроқ чоп этилсин.

Уйлайманки, бу ёлғиз менинг тилагим эмас. Ҳамиша омон бўл, қадрдоним «Оқшом». Янги йилда янги парвозлар сенга ёр бўлсин!

Тўра ЖУМАНОВ,
уруш ва меҳнат фахрийси.

Нуғмон ФОЗИЛОВ

Бевақт ўлим Йўлдош Охунбобоев номидаги Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институтининг фахрийси, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган халқ маорифи ходими, профессор, Улуғ Ватан уруши қатнашчиси Нуғмон Фозиловни орамиздан олиб кетди.

Нуғмон Фозилов 1914 йилда Тошкентда туғилди. Меҳнат фаолиятини оддий ҳисобчиликдан бошлаб, сўнг техник электрик бўлиб ишлай бошлади. У 1936 йили ҳозирги Тошкент тўқимачилик ва енгил саноати институтига ўқишга кирди. Улуғ Ватан уруши бошланиши билан эса фронтга йўл олди.

Нуғмон Фозиловнинг Улуғ Ватан урушидан кейинги бутун фаолияти Тошкент тўқимачилик ва енгил саноати институти билан боғлиқдир. У бу ерда кафедра мудири, факультет декани, ректор ўринбосари лавозимларида сидқидилдан меҳнат қилди. Техника фанлари номзоди илмий унвонини ёқлади. У юзга яқин илмий мақолалар, услубий қўлланма ва дарсликлар муаллифидир.

Нуғмон Фозилов илм-фанимиз жонкуяри, моҳир мураббий, дилкаш инсон эди. Унинг шогирдлари бугунги кунда республика саноатининг турли соҳаларида самарали меҳнат қилмоқдалар.

Нуғмон Фозиловнинг жанг майдонларидаги жасорати, кўп йиллик илмий педагогик фаолияти муносиб тақдирланган. У қатор орден ва медаллар, фахрий ёрлиқлар билан мукофотланган. Нуғмон Фозиловга Ўзбекистонда хизмат кўрсатган халқ маорифи ходими фахрий унвони берилган.

Фан фидойиси, устоз, ажойиб инсон Нуғмон Фозиловнинг порлоқ хотираси қалбимизда абадий сақланади.

Бир гуруҳ ўртоқлари.

1993 йилнинг энг муҳим воқеалари

◎ 7 январь куни мамлакатимиз Президенти Ислом Каримов Германия Федератив Республикаси Иқтисодий ҳамкорлик вазирлигининг давлат котиби Вингхард Хердтлни қабул қилди.

◎ 22 январь куни Минскда Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги давлат раҳбарлари ва ҳукумат бошлиқларининг учрашуви бўлиб ўтди.

◎ 25 январь куни Тошкентда Қорақалпоғистон маданияти кунлари тантанали суратда очилди.

◎ 16 февраль куни Тошкентда оналар ва болалар саломатлигини муҳофаза қилишга бағишланган республика анжумани очилди.

◎ 20 февраль куни Тошкент шаҳар фаолларининг йиғилиши бўлиб ўтди. Унда меҳнат жамоалари, ҳуқуқни муҳофаза қилиш идоралари, жамоатчилик вакиллари, Ўзбекистон Республикаси халқ депутатлари, Тошкент шаҳар Кенгаши депутатлари иштирок этдилар.

◎ 4 март куни мамлакатимиз Президентининг «Ўзбекистон Республикасининг «Соғлом авлод учун» орденини таъсис этиш тўғрисида»ги Фармони қабул қилинди.

◎ Наврўз арафасида ушбу байрамга бағишлаб ўтказилган умумшаҳар ҳашарида 968 минг киши қатнашиб, 41 миллион сўмга яқин иш ҳақи ишладилар, 290 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқардилар. 222 миллион сўмлик халқ истеъмоли буюмлари тайёрладилар. 41 миллион сўмлик қурилиш-тиклаш ишларини адо этдилар.

◎ 21 мартда Тошкентдаги Халқлар Дўстлиги майдонида Наврўз умумхалқ байрами шодиёналари бўлиб ўтди.

◎ 30 март куни Тошкентда Германия Федератив Республикаси элчихонасининг расмий очилиш маросими бўлди.

ҚОРБОЛА ВА ҚОРБУВИ

ЯНГИ йил оқшомига Тошкент Давлат Санъат институтининг 1-курс талабалари ҳам қизғин тайёргарлик кўрди. Улар «Янги йил» мусиқали дастурини ишлаб чиқишди, институт ўқитувчиларига ва талабаларига ўзларининг байрам совғаларини тақдим қилишмоқчи. Томошада байрам анъанасига кўра Қорқиз ва Қорбобо иштирок этиб, улар худди бизнинг замондагидек, Қорбобо — бобо эмас қорболадир. Қорбола ҳозирги ёшларимиздек «мода»да кийинган, қисқа қилиб айтганда «ёшариб» қолган.

Қорқиз эса аксинча, қорбувидир. У ўрмонда адашиб модадан орқада қолган, кийинишини эса эсдан чиқарган. Шу йўсинда Қорбола билан Қорбуви бирин-кетин саҳнага кириб келадилар. Қорбувининг қўлида каттагина қизил қоп.

Даврадагиларни табриклаб турган толиба Гулноза Ҳасанова меҳмонларни ҳайрон бўлиб кутиб олади, уларни даврада нима қилиб юрганини сўрайди. Шунда қоркампир воқеани тушунтириб, қўлидаги қопга ишора қилиб: «Биз сизларга совға олиб келдик» деб совғани тақдим этади.

Қопда эса 1 курс талабаларининг турли хил томошалари, мусиқали чиқишлари жой олган. Саҳна секин-аста очилади ва томоша бошланади...

Томошада айниқса 1 курс телевидение режиссёрлиги талабаларидан Мақсуд Охунов, Нодир Собиров, драма режиссёрлиги курсидан Тўлқин Маҳмудов, Фарҳод Тўлаганов, Санъат журналистика куллиётидан Шоҳида Эшонбоева, Дилафрўз Аъзамова, Шерзод Мирпўлатовларнинг чиқишлари даврани безайди.

Дилдора ЗУФАРОВА,
институтнинг мухбир талабаси.

АТАМАЛАР КОМИССИЯСИНИНГ ИЗОҲИ

«Ўзбекистон овози» (Советская) кўчаси. Ушбу кўча Абдулла Тўқай ва Ҳамид Олимжон кўчалари оралиғида, Тошкент марказининг шарқида жойлашган ҳайвонот боғига туташади. XIX асрнинг иккинчи ярмида ҳарбий генерал-губернатор боғига (ҳозирги ҳайвонот боғига) олиб борадиган йўл сифатида пайдо бўлган ва шу сабабли Советская кўчаси деб юритилган.

Республикамиздаги отахон ва энг оммавий миллий газета — Ўзбекистон ХДП Бош нашри — «Ўзбекистон овози» ташкил этилганлигининг 75 йиллиги муносабати билан мазкур газетанинг миллий қадриятларимизни янада ривожлантириш, миллий мафкурамизни шакллантириш ва давлат мустақиллигимизни таъминлаш борасидаги беназир хизматлари ҳисобга олиниб, Ўзбекистон ХДП Марказий Кенгаши, Ўзбекистон журналистлар уюшмаси ҳамда меҳнат жамоасининг илтимосларига асосан «Советская» кўчасига ушбу газетанинг номи берилди.

Тепамасжид (Бабушкин) кўчаси. Мазкур кўча Файзулла Хўжаев кўчасидан бошланиб Морозова кўчасигача давом этади. Қадимда бу ерлар тепалик бўлиб, бу жойда қад кўтарган масжид Тепамасжид номи билан юритилган. Бора-бора бу сўз жой номига нисбат бериб айтилган. Яъни ушбу сўзнинг таркиби тепамасжиддан иборат бўлиб, жой номи — топоним сўзга айланган. Файзулла Хўжаев номидаги маҳалла аҳлининг илтимосларига кўра жойнинг тарихий номини қайта тиклашга қарор қилинди.

Бўзкўча (Поленова) кўчаси. Ушбу кўча Буюк ипак йўлидан бошланади. Мазкур кўча барпо бўлган жойлар қадимда бўз ер бўлган ва бу сўз жой номига айланиб кетган. Бу топонимнинг таркиби бўзкўча (бўзкўча) яъни, икки сўздан иборат. Маҳалла аҳлининг илтимосларига биноан жойнинг тарихий номи қайта тикланди.

Асака (Ульянов) кўчаси. Мазкур кўча Пушкин кўчасидан бошланиб, Ҳабиб Абдуллаев кўчасигача давом этади. Қадимда бу жойлардан Асакага қараб йўл ўтган. Шу боис жой номи ҳам Асака деб юритилган. Маҳалла аҳлининг таклифларига кўра, Ульянов кўчаси тор ва берк кўчалари билан бирга Асака кўчаси деб ўзгартирилди.

Улуғ Ғуломов (Ленин) кўчаси. Ушбу кўча Улуғбек шаҳарчасида жойлашган. Улуғ Ғуломович Ғуломов Республикамизда хусусан юқори энергиялар физикаси бўйича илмий тадқиқотлар олиб бориб, реактив физика бўйича мактаб яратган йирик олим. Олимнинг меҳнатлари юқори баҳоланиб, унга Беруний номидаги Давлат мукофоти, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган фан ва техника арбоби фахрий унвони берилган.

Улуғ Ғуломов Ўзбекистон ФА Ядро физикаси илмий-тадқиқот институтида узоқ йиллар ишлаб, ўзини ташкилотчи, жонкуяр раҳбар сифатида ҳам кўрсатди. Улуғбек шаҳарчасининг шаклланишига бевосита ҳисса қўшди. Ядро физикаси институти меҳнат жамоаси ҳамда Улуғбек шаҳарчаси аҳолисининг илтимосларига кўра олимнинг илм-фан равнақига қўшган хизматлари инобатга олиниб, Ленин кўчаси унинг номи билан аталадиган бўлди.

Шўртепа (Ереман) кўчаси. Бу кўча Троицкий шоссеси билан Устабоев кўчалари оралиғида жойлашган. Буюк ипак йўлини кесиб ўтган. Илгари бу ерлар ҳам тепалик бўлган. Тепаликнинг тупроғи шўр бўлиб, бу сўз жойга нисбат бериб айтилган. Яъни ушбу сўзнинг таркиби шўр тепадан иборат. Шўр ва тепа сўзлари бирикиб, топоним сўзга айланган. Маҳалла аҳлининг таклифларига асосан жойнинг тарихий номини қайта тиклаш мақсадга мувофиқ, деб топилди.

Яланғоч (Панфилов) кўчаси. Ушбу кўча Победа кўчаси билан Троллейная кўчалари оралиғида жойлашган. Илгари бу ерлар Яланғоч номи билан юритилган. Маҳалла аҳлининг илтимослари инобатга олиниб, жойнинг тарихий номи қайта тикланди.

Кўкмасжид (Коллективная) кўчаси. Ушбу кўча «Ҳақиқат» маҳалласида жойлашган. Маълумки, масжидлар қадимда эътиқод маскани ҳисобланган. Тошкент топонимларининг анчагина қисми масжид номи билан аталиб келинган. Оқмасжид, Баландмасжид каби. Яъни, бундай жой номлари икки сўздан — кўпмасжиддан иборат. Кўриниб турибдики, жой номлари масжидга нисбат бериб аталган. Маҳалла аҳлининг илтимосларига кўра муқаддас саналган тарихий жой номини сақлаб қолишга қарор қилинди.

Ал-Хоразмий 2-тор (Коммунизм 1-тор) кўчаси. Ушбу кўча Ал-Хоразмий кўчасига туташган. «Бўстон» маҳалла аҳлининг таклифларига кўра жой номини уйғунлаштириш мақсадида Коммунизм 1-тор кўчаси Ал-Хоразмий 2-тор кўчаси деб ўзгартирилди.

Чархпалак (Варшавская) тор кўчаси. Ушбу кўча Халқлар дўстлиги метро бекати билан Фурқат кўчасига яқин ерда жойлашган. Қадимда бу жойлар Чархпалак номи билан машҳур бўлган. «Ҳақиқат» маҳалласи аҳлининг илтимосларига кўра жойнинг тарихий номи қайта тикланди.

Шофайзи (Аносова) кўчаси. Мазкур кўча Маннон Уйғур ва Исаакян кўчалари оралиғида жойлашган. Қадимда бу ер Шофайзиқулоқ мавзеи деб юритилган. Шофайзи исмли киши бу ердан сув чиқариб чор-атрофни ободонлаштирган. Ундан олдин бу жой Тахтакўприк деб номланиб, бу жойда тегирмон бўлган. Тегирмоннинг суви жарга оқиб ётган. Шофайзи ака илму ҳунар билан шу сувни нисбатан баландликка олиб чиққан. Сув чиқиб, бу ерлар обод бўлгач, бу жой Шофайзи қулоқ деган ном билан атала бошлаган. Шофайзи — қулоқ боши деган маънони ҳам англатган. Шахс номи топоним сўзга айланиб кетган. Камолиддин Беҳзод номли маҳалла аҳлининг илтимосларига биноан жойнинг тарихий номини қайта тиклаш мақсадга мувофиқ, деб топилди.

Элбек (Воровский) — (Машриқ Юнусов) кўчаси. Ушбу кўча Охунбобоев, Нукус кўчалари ва Катта Фарғона йўли туташган жойдан бошланиб, 2-Қорасув кўчасигача давом этади.

Элбек (тахаллуси) — Машриқ Юнусов, тошкентлик адиб, Қатағон қурбони бўлган Элбекни халқимиз адиб ва маърифатпарвар киши сифатида яхши билади. Элбек бир қатор назмий, насрий асарлар муаллифи. Элбек шунингдек мактаб ҳаёти ва ёшларни ўқитишга доир қўлланма, китоблар ҳам ёзган, қатор йиллар ўқитувчилик қилиб, болаларнинг онг-шуурига эзгулик уруғларини қадаган. Элбек миллий истиқлол ва мустақиллигимиз учун фаол курашган кишилардан бири. Маҳалла аҳлининг илтимосларига кўра Воровский кўчасига унинг номи берилди.

Хадра (Марказ—14) мавзеси. Қадимда Шайхонтоҳур даҳасидаги маҳалланинг номи, эндиликда Эски шаҳарнинг марказий майдони шу ном билан юритилади. Азим шаҳримизни Хадра, Чорсусиз тасаввур этиш қийин. Чунки бу жойлар Эски шаҳарнинг киндигида жойлашган бўлиб, ўз даврида жуда машҳур бўлган. Бу сўзларнинг маъноси ва мазмуни ҳам ўзига хос. Хадра, Чорсу сўзлари бир компонентдан тузилгандек туюлади. Бу топонимлар аслида икки қисмдан иборат: Хадра (асли ҳадди роҳ, хад—чет, чегара: роҳ—йўл) йўл чети, чегараси деган маънони билдиради. Демак, шаҳарнинг қоқ марказидан бошланган кўчаларнинг бошланиш жойи деган маънони ифодалаган бўлса керак. Шу мавзеда истиқомат қилаётган кишиларнинг таклифларига асосан жойнинг машҳур тарихий номини қайта тиклаш мақсадга мувофиқ, деб топилди.

«Чорсу» (Тошкент аралаш моллар бош универмаги — ГУМ) универмаги. Чорсу сўзи форс-тожик тилига хос бўлиб, чор—тўрт, су—томон, яъни тўрт томон деган маънони англатади. Қадимда шаҳарлардаги катта бозорларнинг бошланиш жойи шу ном билан юритилган. Бундай марказий жойларда савдо расталари, дўконлар жойлашган. Бинобарин, бундай жойлар бозорларнинг бошланиш ўрни, савдо марказлари ҳисобланган. Қадимда Эски шаҳарнинг қоқ маркази Чорсу номи билан машҳур бўлган. Ушбу майдонда жойлашган бош универмагнинг номини уйғунлаштириш мақсадида унга «Чорсу» номи берилди.

Ҳусан ИБРОҲИМОВ,
Тошкент шаҳар Ҳокими маҳкамаси ҳузуридаги Атамалар комиссиясининг масъул котиби.

НАСИБАНГ ОҚ БЎЛСИН

Иброҳим ЮСУПОВ,
Ўзбекистон халқ шоири

Насибанг оқ бўлсин қишки
даладай,
Қизил тулки ағнар азонги қорда
Аёзнинг шиддати акс этар нурда,
Кўнглинг той чоптириб чиққан
боладай...
Кўнглинг иссиқ бўлсин ёзги
даладай,
Орзу денгизидай сароб
милтиллар.
Жонинг сув истайди, соянг тилар,

Тун — роҳат. Юлдузлар ажиб
порлагай.
Ҳаётинг яйрасин баҳорги даладай,
Қора сел ва тоғдан сой қулар —
ҳалак,

Булутлар ортида рангин камалак,
Инсон орзулари гуллар поладай.

Ақлинг комил бўлсин кузги
даладай,
Янтоқ донлар, ҳаво мумдай
тиниқар,
Кўнглинг аллакимни истаб
зориқар
Тепангда чириллаб сайрайди
турғай,..

* *Янги йил режалари*

Мустақил юрт манзаралари

ЎТГАН йил рассомлар уюшмаси учун баракали йил бўлди. Юздан зиёд истеъдодли ёш мусаввирлар уюшма аъзолигига қабул қилинди.

Рассомлар уюшмасининг диққатга сазовор кўргазмаларидан бири бу юртимиз мустақиллигининг икки йиллигига бағишлаб ташкил этилган кўргазма бўлди.

Ўзбек рассомлари ҳамиша давр билан ҳамнафас бўлиб ижод қилиб келадилар. Уюшмамизнинг мингдан ортиқ аъзоси Янги йилда мустақил юртимизнинг манзараларини, кишиларимизнинг орзу-ўйларини, интилишларини рангли бўёқларда тасвир этадилар, деган умиддамиз.

Раҳим АҲМЕДОВ,
Ўзбекистон халқ рассоми, Ўзбекистон Рассомлар уюшмасининг раиси.

«Юлдуз» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси тикув цехларида тайёрланаётган костюм-шимлар, болалар кийимлари, эркак ва аёлларнинг устки либослари сифатлилиги билан хорижий фирмалар маҳсулотларидан қолишмайди. Бундай юксак натижаларга меҳнат жамоасининг аҳиллиги, илғор ишчиларнинг намунали хизмати пухта замин тайёрламоқда.

СУРАТДА: тикув цехининг илғор ишчиси Зулфия Ҳожимуродова.

Кўришгунча хайр, Грей хоним!

АБРОР Ҳидоятов номли ўзбек давлат драма театрида бизга яхши таниш бўлган америкалик раққоса Грей хоним билан хайрлашув концерти бўлиб ўтди.

Мусиқали дастурнинг бошида Грей хоним ўз тилида келган меҳмонларга раҳмат айтиб, «Ўзбекистон» деб номланган шеърини томошабинларга тақдим этди. Шундан сўнг, у ўз репертуарларидан жой олган бир қанча рақсларни ижро этди. Томошада «Шодлик» ашула ва рақс дастаси, Тошкентдаги хореография билим юрти ва Санъат институти талабалари Грей хоним билан бирга рақсга тушиб, ўтирганлар қалбини хушнуд айладилар.

Грей хоним ўзбек куйларига рақсга тушар экан, рақсни маромига етказиб куйини дилдан ҳис этиб, маҳорат билан ижро этди.

Грей хоним Фарғона, Қўқон, Хоразмни жуда севади. Айниқса «Нозлигим» куйига рақсга тушганида зал қарсакларга тўлиб кетди.

Грей хоним Ўзбекистонни жуда севади, иложи борича ўзбек тилини, урф-одатини ўрганишга ҳаракат қиляпти. Юртимизга олтинчи бор ташриф буюряпти. Сўнгги ташрифи эса мустақилликни қўлга киритганимиздан кейин бўлди.

Залда ўтирган томошабинларни Грей хонимнинг дўстлари, Америка элчихонаси вакиллари, «Ялла» ансамбли, санъаткорлар, ўқитувчилар, талабалар ташкил этди. Мусиқали дастур охирида Грей хоним барчани Янги • 1994 йил билан қутлаб, насиб қилса яна Ўзбекистонга ташриф буюриш орзуси борлигини айтди.

Дилдора ЗАРИПОВА,
санъат институти толибаси.

* *Улар хизматингизда бўлишади*

ИШ ЎРИНЛАРИДАМИЗ

Шундай хизмат турлари борки, хоҳ дам олиш, хоҳ байрам кунлари бўлсин иш ўрнини бўш қолдириб бўлмайди. Бугунги янги йил оқшомини ҳам улар иш жойларида кутиб олишади. Шундай касб эгаларидан айримларини сизлар билан таништирамиз.

ИЗОҲ: айниқса байрам кунлари шаҳримизда такси хизматидан фойдаланадиганлар кўпаяди. Шунинг учун ҳам янги йил оқшомида мавжуд автокомбинат ва таксопаркларлардаги 1000 та машинага қўшимча яна 150 та такси шаҳримиз аҳли ва меҳмонлар хизматига чиқарилади. Шу машиналардан 16 таси 2-автокомбинатга қарашли бўлиб, унинг 6 таси тўғридан-тўғри алоқа (рация асосида) қилиш имкониятига эга, 10 таси оддий машиналардан иборатдир.

Шавкат ОТАБОЕВ, такси ҳайдовчи: — Янги йил оқшомида оиланг даврасида бўлганингга нима етсин. Аммо масъулиятли вазифани адо этиш ҳам шарафли бурч саналади. Мен кўп марта янги йил оқшомида навбатчиликда бўлганман. Бу кунда ишлашнинг ўзига хос файзи бор. Чунки ҳамма хурсанд, хушчақчақ бўлади. Дўстларим Абдусаттор Нурмуҳамедов, Валерий Тугушев ва бошқа малакали ҳайдовчилар билан шу куни ўз меҳнатимизни аямаймиз.

* * *

ИЗОҲ: байрам оқшомини ўз иш жойида нишонлайдиганлардан яна бири «03» тез ёрдам» гуруҳидир. Иссиқ жон янги йилда ҳам улар хизматига муҳтожлар топилади! Шу куни шаҳримиз бўйича 140 та бригадада 500 нафар тиббиёт ходими ўз ўринларида бўлишади.

Дилором АБДУВОРИСОВА, шифокор: — Айниқса байрам ва янги йил оқшомида биз тиббиёт ходимларининг қўлимиз-қўлимизга тегмай қолади. Ҳаёт-да, кимдир бахтсиз тасодиф, кимдир бирор дардга чалиниши мумкин, қайсидир оилага фарзанд туғилиши шодиёнаси кириб келади. Мана шундай воқеаларнинг гувоҳи бўлган инсонлар анча вақтгача бизга ўз миннатдорчиликларини билдиришиб юришади. Айниқса шундай масъулиятли кунларда малакали касб эгалари навбатчиликка қўйилади. Бугунги байрам оқшомида мен билан бирга сиз азиз ҳамшаҳарларимизга «11-тез ёрдам» станциясида Абдулла Ўрмонов, «3-тез ёрдам» станциясида Раҳимжон Мўминов, «03» марказий навбатчилигида Лидия Золотова, «14-тез ёрдам» станциясида доя шифокор Зумрадхон Орифхонова, болалар шифокори Р. Кабиров, ихтисослашган «10-тез ёрдам» станциясида шифокор Меҳри Гулмирзаевалар хизмат кўрсатишади. Истардимки кириб келаётган 1994 йилда ҳеч ким бетоб бўлмасин.

* * *

ИЗОҲ: агар уйингизда энг яқин дастёрингиз бўлсаю, ундан фойдалана олиш имкониятига эга бўлмасангиз унда Сизга «09» алоқа хизмати ёрдам беради.

Умуман олганда 31 декабрь куни 150 нафарга яқин алоқачи хизматда бўлишади. Шундан атиги 7 нафаригина «09» алоқа хизматида ишлашади. Улар орасида биринчи бор янги йил оқшомини иш жойида кутаётганлар ҳам бор.

Зайнаб БОҚИЖОНОВА, алоқачи: — Мен бир неча маротаба 31 декабрда ишлашимга тўғри келган. Чунки шу куни ишлаш мен учун ҳамиша гаштли туюлади. Нега десангиз янги йилда қанчадан-қанча муштоқ диллар, оилаларнинг узоғини яқин қиласиз. Улар раҳматини эшитасиз.

Касбдошларимдан бири Зулфия Маҳкамова биринчи маротаба янги йил оқшомида навбатчиликда туради. Феруза Галиева, Лариса Морозова, бригадиримиз Галина Нимерчи, Неля Шопавалова, Светлана Чебатерёвалар соҳамизнинг жонкуяр фахриялари десак ҳам бўлади. Бу опаларимиз билан ишлашдан фахрланамиз. Чунки ишимизнинг ўзига хос нозик томонлари бор. Айниқса, ҳозирча картотека усулида ишлаяпмиз. 1994 йилда компьютер дастгоҳлари ўрнатилса, унда ишимиз янада енгиллашади. Янги йил оқшомида «09» алоқа хизмати сизнинг хизматингизда, азизлар.

Мулоқотни Гулзода АБДУЛЛА қизи олиб борди.

Янги йил

1993 йилнинг энг муҳим воқеалари

◎ 19 май куни Тошкентдаги журналистлар уйида Франциянинг Ўзбекистон элчихонаси ҳамда Ўзбекистон журналистлар уюшмаси томонидан ташкил этилган Франция матбуоти тарихига бағишланган кўргазманинг тантанали очилиш маросими бўлди.

◎ 23 май куни Ҳиндистон Республикаси Бош вазири П. В. Нарасимха Рао жанобларининг Ўзбекистонга расмий дўстона ташрифи бошланди. Расмий делегациялар музокаралари якунланиши билан икки мамлакат ўртасидаги ҳамкорлик алоқаларини кенгайтиришга хизмат қилувчи ҳужжатларни имзолашга киришилди.

◎ 29 май куни Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Қозоғистон Республикаси Президенти Нурсултон Назарбоевнинг таклифига кўра Чимкент вилоятида бўлди. У ерда ўн саккизинчи асрда яшаган атоқли қозоқ давлат арбоблари Туле бий, Қозибек бий, Айтекс бийларнинг хотирасига бағишланган тантаналарда иштирок этди.

◎ 8 июнда йигирма биринчи чақириқ халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгашининг ўн биринчи сессияси бўлиб ўтди. Тошкент шаҳар Ҳокими, халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгашининг раиси Атҳамбек Фозилбеков «Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши ва ижроия идораларининг Ўзбекистон Республикаси Президенти И. А. Каримовнинг «Янги уй қурмай туриб эскисини бузманг» китоби ҳамда Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши ўн иккинчи сессияси Қарорига асосланиб келиб чиқадиган вазифалари тўғрисида» маъруза қилди.

◎ 8 июнь куни Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Нидерландлар қироллиги ҳукуматининг таклифига биноан бу мамлакатга расмий ташриф буюрди.

◎ Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 15 июнь куни Қашқадарё вилоятида бўлди. Қаршида шаҳар ва туман ҳокимлари, вилоят идора ва ташкилотлари раҳбарлари билан учрашув ўтказилди.

◎ 18 июнь куни Ислом Каримов «Форум фонд» Иқтисодий ташкилотининг таклифига биноан Швейцарияга келди. Бу мамлакатнинг Кранмантана шаҳрида нуфузли халқаро анжуман ўз ишини бошлади. Унда 39 мамлакат вакиллари, шу жумладан кўпгина давлатлар ва ҳукуматлар раҳбарлари ҳамда халқаро ташкилотлар намояндалари иштирок этдилар. Ислом Каримов анжуман иштирокчилари ҳузурида нутқ сўзлади.

◎ Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармонига кўра, 27 июнь Республика Матбуот ва оммавий ахборот воситалари ходимлари куни этиб белгиланди.

◎ 23-27 июнь кунлари республика савдо-кўргазма марказида Туркиянинг «Туян» компаниясининг савдо-саноат кўргазмаси ўз ишини бошлади. Ушбу кўргазмада 45 та компания ўз маҳсулотлари билан қатнашди.

◎ 17 июль куни Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Буюк Британия қироличаси Анна зоти олияларини қабул қилди. Бўлиб ўтган суҳбат чоғида Президентимиз Буюк Британия қироличасини ўзбек заминимизга ташриф буюрганлиги билан муборакбод этди. У бизнинг республикамиз Малика Аннанинг ер юзи одамлари орасида инсонпарварлик, меҳр-шафқат ва саховат ғояларини тарғиб этувчи жамоат фаолиятини юксак баҳолашини таъкидлади.

«САЙИЛГОҲ»НИНГ ФАЙЗЛИ ОҚШОМЛАРИ

Шаҳримиз марказидаги «Сайилгоҳ» кўчасини Москванинг Арбатига қиёслашади. Бу бежиз эмас. Сўлим кўчада ҳамиша — хоҳ иш куни бўлсин, хоҳ дам олиш куни — одам гавжум бўлади. Зеро, унинг икки томонидаги турли моллар билан савдо қилувчи дўконлар ҳамда таъми оғзингизда қоладиган миллий таомлар тайёрланадиган ошхоналар сизни хушбўй чой билан сийлайдиган чойхоналар ўзига мафтун қилмай қолмайди, албатта. Шу боисдан турли вилоятлар, ҳатто Ҳамдўстлик ва хориждаги давлатлардан келган меҳмонлар мазкур оромгоҳга қадам ранжида қилишади. Янги йил арафасида, оқшом чоғи шу ерда сайр қилиб юрган ҳамшаҳарларимиз билан суҳбатлашиш мақсадида «Сайилгоҳ» кўчасига йўл олдик.

Кўча туташган хиёбонда савлат тўкиб турган Амур Темур ҳайкали гўё Ўзбекистоннинг эртанги куни нурли ва порлоқ деяётгандек эди. Оромгоҳда ҳозир ҳам одам гавжум. Баъзилар фарзандлари билан келишган. Уч нафар кичкинтойни етаклаб, сайр қилиб юрган ўрта ёшли бир кишини тўхтатиб, саволга тутдик.

— Аввал ўзингизни таништиринг.

— Мен Темурхон Ҳафизов бўламан. Тошкент тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг хизматчисиман.

— Тез-тез келиб турасизлармы, бу ерга?

— Деярли ҳар дам олиш куни. Байрамларда ҳам.

— Оромгоҳ сизларни нимаси билан ўзига жалб қилади?

— Биласизми, бу ер жуда файзли гўша. Бир томонда «Гунафша», «Бинафша», «Шоҳсанам», «Ниҳол» қаҳвахона ва ошхоналари, бошқа томонда эса турли ёдгорликлар, саноат моллари ва ширинликлар билан савдо қиладиган дўкончалар жойлашган. Фарзандларимиз билан шарбатлар ичиб, музқаймоқ тановул қилиб, мазза қилиб дам олиб кетамиз. Булардан ташқари, болалар учун ҳар хил ўйин автоматлари ҳам мавжуд. Истасак, оиламиз билан шу ердаги видеотекага кириб, янги фильмларни томоша қилишимиз мумкин. Байрам кунлари эса бадиий ҳаваскорлик жамоалари ва санъат усталарининг ҳамда дасталарнинг концертлари ташкил этилади.

Чойхонада таниқли шоир, Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмасининг масъул котиби Маъруф Жалилни учратиб қолдик. У киши бир ўзи чойхўрлик қилиб ўтирган эканлар. Ёнларига ўтириб, ҳол-аҳвол сўрашдик. Сўнгра муддаомизни айтдик.

— Ишхонамиз «Сайилгоҳ»нинг шундоққина биқинида жойлашган, — дейди Маъруф ака.— Шу боис тушликда ҳам, баъзан ишдан кейин ҳам бу ерга келиб, чойхонада бир пиёла чой ичмасам кўнглим жойига тушмайди. Оромгоҳдаги ошхоналарда тайёрланаётган таомлар сифатли, нархи нисбатан арзон, шу ерда ярим соат ҳордиқ чиқарсам кўнглим таскин топгандек бўлади.

Маъруф ака билан хайрлашиб, кўчани сайр қилишда давом этдик. Шу ернинг ўзида келишган бир аёлнинг суратини чизаётган мусаввирнинг ёнида турган, томошабинлар билан мусаввир маҳорати хусусида ўзбекчалаб баҳслашаётган рус миллатига мансуб, сочларига оқ оралаган бир киши бизни ўзига жалб қилди.

Танишдик.

— Исмим Николай, фамилиям Овсянников, — деди у соф ўзбек тилида — Меҳнат фахрийси, нафақахўрман. Чилонзор туманидаги Шамсиддин Исломов кўчасида истиқомат қиламан.

— Ўзбек тилини қаерда ўргангансиз? — сўраймиз ундан.

— Мен маҳаллада катта бўлганман. Болалигим ўзбек болалари орасида ўтди. Шу боис ўзбек тили ҳам мен учун она тилим ҳисобланади. Турмуш ўртоғим, ўғлим ҳам бу тилни яхши ўзлаштиришган. Энди невараларимни ўргатяпман. Хуллас, ўзбекларнинг барча урф-одатларини биламиз.

— Бу ерга нима мақсадда ташриф буюрдингиз?

— Жуда қизиқ савол бердингизку, — деди у кулимсираб. — Ҳордиқ чиқариш учун келдим-да. Кўпинча кундуз куни келиб, ўзбекнинг паловини тановул қиламан. Бу ернинг ошпазлари, қўлинг дард кўрмагурлар, майизли дейсизми, нўхотли дейсизми, ажойиб ош дамлашади. Еган сари еганг келаверади. Кейин бу ернинг ўзига хос файзи, тароватии бор. Бундан ташқари, рус драма театри ҳам шу ерда жойлашган. Янги йилда невараларим билан ушбу театрда бўладиган арча байрамига ташриф буюрмоқчимиз.

...«Сайилгоҳ»дан қайтаётганимизда вақт алламаҳал бўлса-да, ҳали одамлар оқими тинмаган, чойхона ва ошхоналар ёпилмаган эди. Тунги ёритгичлар машъалида товланаётган оромгоҳ, одамлардаги хуш кайфият дилимизга завқ-шавқ бағишлади.

Исмоил ЗОИРОВ.

Тошкент шаҳар маиший тикув жамоа бирлашмасига қарашли 34-тикувчилик устахонаси аҳолидан олинаётган буюртмаларни тез ва сифатли бажариб бериш орқали мижозлар орасида катта ҳурмат қозонган. Унинг бундай муваффақиятларида сиз суратда кўриб турган тикувчи Дилдора Тожиеванинг ҳам хизматлари катта.

* *Муштарий мактублари*

«НАЗОКАТ»НИ СОҒИНИБ

АЁЛЛАРНИНГ турмуш ташвишлари ниҳоятда кўплиги ҳеч кимга сир эмас. Тўғри-да, аёл бу аввало она, сўнгра пазанда, чевар, дўст, энг муҳими кундалик ташвишларни енгувчи «полвон» ҳамдир. Мен газетадан энг аввало аёлларнинг машаққатли ишларини ёритувчи материалларни кўпроқ қидираман. Уларни кўпроқ «Оқшом»дан топаман. «Одобнома» ҳамда «Назокат» саҳифаларини орзиқиб кутаман. Сабаби аёлларни қизиқтирган долзарб мавзулар айнан шу саҳифаларда бўлади.

Мен қадрли «Оқшом»имга ҳар галгидек ширинлик, ранг-баранглик тилайман. Ўйлайманки, келгуси йилда ҳам бир-биримизга яқин дўст, ҳамкор бўлиб қоламиз.

Назмихон ИНОЯТОВА,
уй бекаси.

* *Байрам дастурхонига*

КАМАРБАСТАМИЗ

Байрам дастурхонини «Тошкентсавдо» ва «Тошкенттаом» концернларининг хизматисиз тасаввур этиб бўлмайди. Шундай экан, кириб келаётган Янги йилда бу ҳар иккала йирик таъминот идоралари ҳамшаҳарларимизга қандай хизмат кўрсатади! Умуман уларнинг байрам дастуридан нималар ўрин олган! Мана шу саволлар билан ушбу концернларнинг раҳбарларига мурожаат қилдик.

Собит ИМОМОВ, «Тошкентсавдо» концерни бошлиғининг ўринбосари:

— БАЙРАМ дастурини тайёрлашга эрта киришдик. Ноябрь ойининг ўрталарида концернимизда бўлиб ўтган йиғилишга барча туманлардаги озиқ-овқат маҳсулотлари ҳиссадорлик жамиятларининг раҳбарларини таклиф этдик. Уларнинг режа, фикр ва истаклари билан танишдик. Шу куни концерннинг «Янги — 1994 йил арафасида ва Янги йил кунларида савдо хизмати ҳамда ўқувчиларнинг қишки таътил кунларида дам олишни ташкил этиш ҳақида»ги буйруғи эълон қилинди.

Келишувга мувофиқ, концернимиз ҳисобида турувчи 25 минг савдо ходимининг ҳаммаси байрам кезларида ўз иш жойларида туриб, мижозларга маданий хизмат кўрсатадиган бўлишди.

Ҳар бир байрамнинг ўзига хос расм-русумлари бўлади, албатта. Шу жиҳатдан қараганда, Янги йил ўз арчаси билан гўзал. Шуни назарда тутиб, биринчи навбатда арча безаклари ва ўйинчоқлар савдосини ташкил этишни йўлга қўйдик. Шаҳримизда худди шундай хизмат учун 26 та дўкон белгиланди. Уларда декабрнинг учинчи ўн кунлигидан бошлаб, савдо ишлари йўлга қўйилди.

Байрам кунлари «Туркистон» маданий-маърифий маркази майдончасида 4 та дўкончa (иккита озиқ-овқат, иккита саноат моллари билан савдо қилувчи) ўрнатилади. 30 декабрдан 10 январгача Мустақиллик майдонида 13 та савдо нуқталари ишлаб туради. Уларда озиқ-овқат маҳсулотларидан тортиб, турли-туман истеъмол буюмлари савдоси ташкил этилади.

Ҳозир касаба уюшмалари шаҳар кенгашининг буюртмаси билан «Ўртоқ» қандолатчилик фабрикасида кичкинтойлар учун 900 минг дона Янги йил совғалари тайёрланяпти. Шундан 240 мингтаси шаҳар арча байрами учун ишлатилади. Бундан ташқари, кичкинтойларнинг кўнгилли дам олишларини ўйлаб, театр биноларида ва шаҳримизнинг энг гавжум майдонларида арча байрами томошаларини ўтказиш мўлжалланмоқда.

Ҳар бир йил ўзига хослиги билан фарқланиб туради. Бу йил эса концернимиз учун ўзгача бўлганлигини таъкидлаб ўтиш жоиз. Чунки ўтиб бораётган йилда шаҳримизнинг барча туманларида жойлашган савдо нуқталари тўла хусусийлаштирилди. Назаримда бу ўринда янгича усул афзалликлари ҳақида гапириб ўтиришга ҳожат бўлмаса керак. Зеро, ҳар бир янгиликка интилувчан ҳамшаҳарларимиз бу усулнинг қулайликлари нималардан иборатлигини аллақачон англаб олишган.

Янги йил кунларида Мустақиллик майдонидаги дўкончалар эрталаб соат 9 дан 17 гача, байрам кириб келадиган дастлабки икки кунда эса шаҳримиздаги барча озиқ-овқат дўконлари эрталабдан кечки соат 22 гача ишлайди.

Абдуфаттоҳ ҲИДОЯТОВ, «Тошкенттаом» концерни бошлиғи:

— Янги йил шодиёналари пайтида айниқса умумий овқатланиш корхонаси хизматчиларининг юмушлари кўпайиб кетади. Чунки улар шаҳримиз аҳолисидан тортиб, шодиёна кун шарофати билан Тошкентимизга ташриф буюрган барча меҳмонларга мазали қандолатлар, ширинликлар ва таомлар тайёрлаш ҳамда улар олдига чинакам байрамона дастурхон ёзишдек масъулиятли вазифага бурчлидирлар. Албатта, ҳар бир тадбирни кўнгилли ўтказиш тайёргарликка боғлиқ. Шуни эътиборга олиб, Янги йил дастурхонини баракали қилишга муносиб тайёргарлик кўрдик.

Шаҳримиздаги барча овқатланиш тармоқларининг ички ва ташқи кўринишлари тартибга келтирилди. Тошкентимизнинг энг гавжум жойларида ранг-баранг турдаги маҳсулотлар кўргазма савдосини ташкил этиш йўлга қўйилди. «Туркистон» маданий-маърифий маркази ва Мустақиллик майдонларида Янги йил савдоси ташкил этилади. Бу ердан ҳамшаҳарларимиз ўзларига зарур бўлган турли туман тайёр маҳсулотларни, пишириқларни сотиб олишлари мумкин. Улар учун биргина Мустақиллик майдонининг ўзида саккизта павильон хизмат кўрсатади. Уларни Мирзо Улуғбек, Яккасарой, Миробод, Акмал Икромов, Чилонзор, Сергели, Ҳамза туманларининг ошхоналари идораси маҳсулот билан узлуксиз таъминлаб туради. «Туркистон» майдонида эса Юнусобод, Шайхонтоҳур, Собир Раҳимов туманларининг ошхоналари хизмат кўрсатади.

Байрам кезлари шаҳримиздаги ярим тайёр маҳсулотлар дўконлари ҳам гавжум бўлади.

Болаларнинг қишки таътилини мазмунли ўтказиш тадбирларини ҳам олдиндан режалаб қўйганмиз. Бунга кўра, шаҳримиздаги 90 та мактабда болаларнинг соғломлаштириш муассасалари ташкил этилади. Бу жойларда 7 мингдан ортиқ кичкинтой дам олади. Улар мазали ва сифатли таомлар билан сийланади.

Суҳбатни Маҳмуд ОРИПОВ ёзиб олди.

СУРАТЛАРДА: «Болалар дунёси» дўконида янги йил савдоси.

Козимжон Ўлмасов суратлари.

ОҚШОМИДА

Сўз—пойтахтимиз меҳмонларига

БЕТАКРОР ВА УНУТИЛМАС

Янги йил байрамида шаҳримизга ташриф буюрган кўплаб меҳмонлар, дўсту биродарларимиз ҳам иштирок этадилар. Бизнинг қувончу шодликларимизга шерик бўладилар. Бу ҳақда улар мухбиримизга шундай дедилар:

Маҳмуд КОМИЛ, маданият ходими (Афғонистон):

— Менга Ўзбекистон, унинг меҳмондўст одамлари ҳам, байрамлари ҳам ёқади. Наврўз, халқ сайллари, Янги йил байрами юртингизда ўзгача нишонланади.

Бу пайтларда Тошкент жуда ҳам чиройли бўлиб кетар экан. Байрам кунлари шаҳарни сайр қилишнинг гашти ўзгача. Жойлардаги сайиллар, турли хил эртак қаҳрамонлари иштирокидаги томошалар бағоят қизиқарли бўларкан.

Мамлакатимизда Янги йил Наврўз байрамига тўғри келсада, умуман жуда кўплаб давлатлар қаторида бизда ҳам декабрь ойининг охирида Янги йил нишонланади. Фақат у бошқача бўлади. Ўтаётган 1993 йил Ит вафо ва садоқат тимсолидир. Истардимки, Янги йил бахт ва саодат, одамларнинг бир-бирига меҳр-оқибат йили бўлсин. Шунингдек, халқингизга Янги йилда катта ютуқлар тилайман. Сизнинг мамлакатингиз ўз ривожланишининг аниқ йўлини танлаган. Халқингиз эса доно ва меҳнатсевар. Уларнинг буюк келажак сари фаолиятларида муваффақиятлар ҳамиша ёр бўлсин. Янги йил Ўзбекистон учун янги ғалаба, ютуқлар йили бўлсин.

Вивек ГУПТА, талаба (Ҳиндистон):

— Уч йилдан бери Янги йил байрамини Тошкентда нишонлаяпман. Сизлардаги бу байрам бошқача бўлиб, дастлаб менга ғайриоддий туюлганди. Бизда ҳам 31 декабрда Янги йил кутиб олинади. Фақат соат 24 да биз бир-биримизни Янги йил билан табриклаймиз, холос. Сизлардака тантанали кутиб олиш бизда бўлмайди. Фақат миллий байрамлардагина алоҳида тантаналар бўлади.

Тошкентга келганимда байрамга унчалик қовуша олмадим. Ҳозир эса Янги йилни жуда яхши кўраман. Биз ҳам Янги йил оқшомида дўстларимизни дастурхон атрофига таклиф қиламиз. Байрамни шўх-шодон кутиб оламиз. 1 январь куни эса шаҳарни айланамиз. Айниқса Тошкентнинг Янги йили менга жуда ёқиб қолди. Ишонсангиз, ўтган йили Янги йилдаги хонамнинг безакларини йил давомида олмадим. Байрам оқшомидаги кайфият доим ҳамроҳ бўлишини хоҳлардим.

Ўтган 1993 йил мен учун чин маънодаги омад йили бўлди, десам янглишмайман. Чунки ўқишда катта ютуқларга эришиб, бир йилнинг ўзида икки йиллик ўқув курсининг, синов ва имтиҳонларини фақат аъло баҳоларга топширдим. Дарсдан бўш вақтимда машғул бўладиган ишга жойлашдим.

Насиб қилса, бу йилги байрамни ҳам Тошкентда кутиб олмоқчиман. Ҳамма қатори тайёргарлик кўряпмиз. Янги йил Ўзбекистон учун фақат омад, халқи учун эса бахтли, саодатли йил бўлишини тилаб қоламан. Янги йилда ҳам бизнинг дўстлигимиз янада мустаҳкам бўлсин.

Та Тхи Бич ЛОАН, аспирант (Вьетнам):

— Қор ёғиши билан менинг қалбимга нимадир «Ҳадемай Янги йил келади», деб шивирлайди. Биринчи навбатда тайёргарликни дўконларнинг деразаларига ёзилган «Янги йилингиз билан!» деган табриқ сўзларидан биламан.

Одатда ҳамма байрамларга ҳам тайёргарлик бўлади. Лекин энг қадрдон ва севимли Янги йилни кутиш бошқача. Мен бу байрамни одамларга жуда керакли, деб ўйлайман. 8 йилдан бери Янги йилни Ўзбекистонда кутиб оляпман. Биз ҳар доим Янги йилни дўстларимиз билан биргаликда нишонлаймиз. Соат 24 га занг урилганда ҳаммамиз кўчага чиқамиз. Бу билан Янги йилга пешвоз чиқамиз, гўё. Ҳамманинг қалбида эзгу тилаклар бўлади.

Хабарингиз бўлса, бизнинг мамлакатда ҳам Янги йил Япония, Хитой, Таиланд давлатлари каби йил календари бўйича кечроқ нишонланади. Ҳар бир оила ўз хонадонини баҳор тимсоли бўлган анвойи гулларга буркайди. Дастурхонга энг ширин миллий таомлар тортилади. Мушакбозликлар тонггача давом этади.

Келаётган йил мучал бўйича Ит йили ҳисобланади. Мамлакатингиз сиёсий ва ижтимоий ҳаётида жуда катта муҳим воқеаларга бой бўлди. Мен 1994 йилда ҳам юртингизда тинчлик, осойишталик ҳукмрон бўлишини, халқингизга эса соғлик-саломатлик, бахт-саодат тилайман.

Назира СОДИҚОВА ёзиб олди.

Муҳаммад АЛИ,
Ўзбекистон халқ ёзувчиси.

ҚАДАҲ

Оқшом қўна бошлар қишлоққа мана,
Ҳар уйдан келади жаз-бузлар саси.
Ҳазилмас, йилда бир бўлажак сана!
Ошиқиб-тошиқиб кўнглим ҳаваси.
Дастурхон қошига чўкдим ҳар қалай,
Қўлимда қадаҳда лимиллайди май.

Давранинг каттаси ўзингиз доим,
Отажон, кирдингиз кўпдан кўп ёшга.
Ҳаётни севдингиз қатъий ва қоим,
Гарчи не фасллар тушмади бошга.
Бу кун ёнингизда тўққиз фарзанд шай!
Қўлимда қадаҳда жимирлайди май.

Қозон тепасида ўзингиз, она,
Чарчашни билмайсиз, елиб юрасиз.
Ўғиллар бўйига қараб пинҳона,
Ҳар бирин ёнида келин кўрасиз.
«Шу кунга етказсин, — дейсиз, — айланай!»
Қўлимда қадаҳда ол товланур май.

Фақатгина булут ошнолик қилмас,
Биргина шамолнинг бўлмагай дўсти.
Дўстсиз умр недир! Тузсиз ошдир, бас,
Дўстим, сенинг билан ёш завқим ўсди!
Кўнглим камол топди мустарлик кўрмай!
Қўлимда қадаҳда оловланур май.

Яқинроқ ўлтиргил, суюк дилбарим,
Сокин кўзларингда чақнаб турсин ўт.
Ул ўтдан ўт олсин дилимнинг қаъри,
Қалбим қанот қоқсин бамисли бургут,
Мен эса севгига шукрона айтай,
Қўлимда қадаҳда жилоланур май.

Тоғлар қулласида эримайди қор,
Замоннинг йўқ эрур тин олар чоғи,
Мен умр тилайман, эй меҳнатга ёр,
Ўзбекистон, юртим, мангулик боғим!
Онажон! Сени деб кечун нўш этмай!
Қўлимда қадаҳда ороланур май!

Янги йил режалари

МАЪНАВИЙ ЮКСАЛИШ

ЙИЛ тугаши олдидан одатда ҳамма жойда сарҳисоб бўлади. Бу борада маданият ходимларининг юзи қизармайди деб ўйлайман. Бу йилги энг катта санъат байрами «Театр: Шарқ — Ғарб» халқаро фестивали десам кўпчиликнинг фикрини ифода қилган бўламан. Ушбу нуфузли театр байрамига Япония, Англия, Россия сингари давлатлардан машҳур театрлар ташриф буюришди. Ҳамза номидаги отахон театримиз ижро этган Шекспирнинг «Кориолан» фожиаси кўпчилик театр арбобларининг олқишларига сазовор бўлди. Улар ўзбек театри чуқур тарихий илдизларга, ажойиб анъаналарга, ёрқин келажакка эга эканлигига яна бир карра амин бўлиб кетдилар.

Шаҳримиздаги машҳур театрлар бир нечтадан янги томошаларни саҳналаштирдилар. Томошабинлар ҳам аста-секин театр залларини тўлдиришяпти. Бу қувончли ҳол, албатта.

Президентимизнинг санъаткорларнинг ойлик маошларини 25 фоиз миқдорида ошириш ҳақидаги фармони барча санъат аҳлини бениҳоя хурсанд қилди. Чунки бу ғамхўрлик ҳар бир санъаткорнинг кучига куч қўшиши аниқ.

Келгуси йилда «Наврўз» халқаро театр фестивалини давом эттириш ниятидамиз. Бу галги фестиваль Боку шаҳрида бўлиши мўлжалланмоқда. Яна бир қанча тадбирлар ҳам кўзда тутилган.

Янги йил республикамизда маданий ва маънавий юксалиш йили бўлади деб ўйлайман.

Теша МЎМИНОВ, Ўзбекистон Республикаси маданият ишлари вазирининг ўринбосари, Ўзбекистон халқ артисти.

Кириб келаётган янги йилингиз қутлуғ бўлсин.

Козим Улмасов сурати.

Муштарий мактублари

ЁШЛАРДЕК ЖЎШҚИН...

ЁШЛАР келажакнинг эгаси дейдилар. Лекин мураббийлар, устозлар раҳнамолигисиз келажакка эга бўлиш осон эмас. Авваллари газета саҳифаларида босилган ажойиб устозлар ҳақида ҳикоя қилувчи очерклар, лавҳалар кўп бўлар эди. Биз уларни ўқиб ўша устозларга шогирд бўлишни орзу қилардик. Негадир, кейинги пайтларда мана шундай материаллар камайиб кетди.

Шунингдек келгуси йилда ёшлар ҳаётини акс эттирувчи саҳифа мунтазам чоп этилиб туришини хоҳлардим.

«Оқшом»да доноликдан, садоқатдан, гўзалликдан баҳс юритувчи, барчани олижанобликка чақирувчи мақолаларни ҳаммамиз севиб ўқиймиз. Унинг, айниқса, тарихимиз ҳақидаги ҳикоялари ниҳоятда таъсирлидир.

Ёшлик оловликка эш дейдилар. Келгуси йилда қадрдон «Оқшом»им саҳифаларида ёшлар юрагидек қайноқ, туйғуларга бой бўлган асарларни кўришни истайман.

Барча «Оқшом» муштарийларига салом йўллайман.

Илмира УСМОНОВА, толиба.

1993 йилнинг энг муҳим воқеалари

⊙ 17 июль куни Тошкент шаҳар ҳокимлигида ёшлар вакиллари билан учрашув бўлиб ўтди. Учрашув чоғида Тошкент шаҳар Ҳокими Атҳамбек Фозилбеков ёшларга оид давлат сиёсатини амалга оширишда маҳаллий ҳокимият идоралари вазифалари ҳақида маъруза қилди.

⊙ 31 август куни пойтахтимизнинг Бош майдонида республикамиз мустақиллигининг икки йиллиги кенг нишонланди. Байрам тантаналари миллий санъатнинг ёрқин намойишига айланди.

⊙ 31 август куни пойтахтимиздаги Амир Темур хиёбонида соҳибқирон Амир Темур ҳайкалининг очилишига бағишланган тантана бўлиб ўтди. Тантанада республикамиз Президенти Ислом Каримов нутқ сўзлади.

⊙ 1 сентябрда Улуғбек туманида буюк мутафаккир Мирзо Улуғбек ҳайкалининг очилишига бағишланган шодиёна бўлиб ўтди. Тошкент шаҳар Ҳокими Атҳамбек Фозилбеков, Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг президенти Маҳмуд Салоҳиддиновлар ҳайкал очилиши муносабати билан ўтказилган митингда ана шу буюк олим ва алломанинг хизматлари, унинг меросининг мустақилликка эришган ва эндиликда адолатли давлат қуриш йўлига ўтган Ўзбекистоннинг ҳозирги авлодлари учун зўр аҳамияти тўғрисида тўлқинланиб гапирдилар.

⊙ 2 сентябрь куни Тошкентда ўн иккинчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг ўн учинчи сессияси очилди. Сессияда маҳаллий давлат ҳокимиятлари, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари ҳақидаги, республика Олий мажлисига сайлов тўғрисидаги қонунлар лойиҳалари ва бошқа масалалар кўриб чиқилди.

⊙ 4 сентябрь куни Тошкентдаги «Туркистон» маданият саройининг очилиш тантаналарига жуда кўп ҳамшаҳарларимиз йиғилди. Маросимда иштирок этган юртбошимиз Ислом Каримов алвон лентани қирқди. Сўнг йиғилганларни табриклаб, нутқ сўзлади.

⊙ Мамлакатимиз Президенти 16 сентябрь куни Баҳоуддин Нақшбанд таваллудининг 675 йиллиги тантаналари муносабати билан Бухорода бўлди.

⊙ 12 ноябрь куни Ўзбекистон Республикаси Вазирлар маҳкамасининг «Ўзбекистон Республикаси ҳудудида баравар тўлов воситаси сифатида «Сўм-Купонлар»ни муомалага киритиш тўғрисида»ги қарори қабул қилинди.

⊙ Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 22-25 ноябрь кунлари расмий-амалий ташриф билан Буюк Британия ва Шимолий Ирландия Бирлашган Қироллигида бўлди. Буюк Британия банклари вакиллари ва ишбилармонлари билан учрашувлар ташриф дастуридан жуда катта ўрин олди.

⊙ 1 декабрда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Республика «Маҳалла» хайрия жамғармасининг фаолиятини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори қабул қилинди.

⊙ Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг бир йиллиги Халқлар дўстлиги саройида кенг нишонланди.

ЁДДА ҚОЛГАН ЛАҲЗАЛАР

Янги йил эшик қоқмоқда. Якунланаётган 1993 йил хонадонларимизга қувончу шодликлар, ўзига хос ўзгаришлар олиб келгани табиий. Кишининг ҳаётида шундай дамлар бўладики, у бир умрга муҳрланиб қолади. Табиийки, бу йил ҳамшаҳарларимизда ҳам мана шундай лаҳзалар талайгина бўлган. Биз байрам арафасида пойтахтимизда истиқомат қилаётган бир неча кишини суҳбатга тортдик.

⊙ **Манзура Орипова, Себзор даҳасидаги 1-уйда яшовчи уй бекаси.**

— Ўтиб бораётган йилда оиламизда кўплаб қувончли воқеалар содир бўлди. Аввало шуни айтмоқчиманки, ҳозирги бозор иқтисодиёти қийинчиликларига қарамай барчамиз тинч-тотув, ҳамжиҳатликда ҳаёт кечиряпмиз. Бунинг учун фаровон турмушимизни таъминлаётган ҳукуматимиз раҳбарларига раҳматлар айтгим келади. Оғир кунлар ортда қолишига шубҳамиз йўқ. Қувончларга келсак, бу йил хонадонимизга келин туширдик. Барака топкур Наргизахон хушмуомала, жуда чаққон чиқди. У келгандан сўнг оиламизга файз кирди.

⊙ **Шаҳло Маҳмудова, хизматчи:**

— Кўп вақтдан бери ният қилиб юрган орзуим рўёбга чиқди. Бу йил Тошкент Давлат университетининг журналистика факультетига ўқишга кирдим.

⊙ **Шоира Нурмуҳамедова, Тошкент шаҳар жисмоний тарбия ва спорт комитетининг ходими:**

— Мен табиатни, айниқса қиш фаслини яхши кўраман. Теварак-атроф оппоқ қор билан қопланса кайфиятим кўтарилиб, қувончим ичимга сиғмай қолади. Келажакдан умидим катта. Янги йил бўсағасида тенгдош дугоналарим билан роса қорбўрон ўйнаб, маза қилиб яйрадик. Мана шу лаҳзалар ёдимда бир умрга сақланиб қолса керак.

⊙ **Қўчқор Норқобил, «Саодат» журналининг бўлим мудири:**

— Эски йилда, агар шундай деб атасак бироз улғайгандек сездим ўзимни. Қувончли кунларим — агар шундай деб атасак — каминага уч-тўрт марта мукофот беришди. Сурхон мукофоти, бир неча марта пул мукофотлари. Яқинда эса Усмон Носир мукофотини олдим. Хуллас, дўстларим, яқинларим айтгани каби «зарра бошим» билан мукофот олишни ўргандим шекилли. Ҳаммасидан яхшиси, энг гўзали 1993 йил менинг ҳаётимда — оиламда 2-фарзанд дунёга келди. Қизимнинг исмини шу боис Севинч деб қўйдим.

Дилдора ОРИПОВА ёзиб олди.

Маданият масканларида

КУЙГА ҚЎШИҚ УЛАНАДИ

Шаҳар маданият масканлари пойтахт аҳолиси ва меҳмонлар учун қандай байрам дастурларини тайёрлашди! Биз ана шу савол билан Тошкент шаҳар ҳокимлиги маданий ишлар Бош бошқармасининг бошлиғи Саид Ҳабибович Олимхўжаевга мурожаат этдик.

— Орзиқиб кутилган Янги йил тантаналари ҳам яқинлашмоқда. Байрамни чуқур таассуротларга бой тарзда ўтказишда шаҳар аҳолиси ва меҳмонларга қулай шароитлар яратиб ҳамда дастурлар тайёрлаш режасини ноябрь ойининг охиридан бошладик. Ҳар бир тумандаги маданият бўлимларига имкони етадиган тадбирларни кўриш, зарур ҳолларда кўмак сўрашни топширдик. Бу борада шаҳар ҳокимлиги томонидан доимий ёрдам ва ҳал этилмаган муаммоларни ечишда кўмак олиб турдик. Байрамга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш бўйича масъул кишилар тайинлаб, улар билан бир неча марта йиғилиш чақириб, тузилган режаларнинг амалга ошишини назорат қилиб турдик.

Маълумки, Янги йил байрами мактаб ўқувчиларининг қишки таътил кунлари билан бирга бошланади. Шуни ҳисобга олиб, биз бир йўла таътил кунларига мослаб тадбирлар белгилаганмиз. Шаҳримизнинг ҳамма туманларидаги маданият уйлари, кутубхоналар, мусиқа мактаблари, йирик муассасаларнинг залларида, шаҳар боғларида арча байрами ташкил этилади. Бундан ташқари шаҳримиздаги йирик ишлаб чиқариш корхоналарининг Маданият саройлари ҳам ўқувчилар ихтиёрида бўлади.

Албатта кўпчиликни айниқса байрам кунлари шаҳарнинг бош майдонида уюштириладиган тадбирлар қизиқтиради. Мустақиллик майдонида 31 декабрь эрталаб соат 10 дан бошлаб байрам тантаналари ташкил этилади. Биринчи бўлиб болалар учун турли хилдаги аттракционлар иш бошлайди. Кечқурун 22.00 гача давом этадиган томошаларда шаҳримизнинг Боғи Эрам, Оймома боғ, Бойчечак, Ўзбекистон миллий боғидан келтирилган аттракционлар хизмат қилади. Соат 10 дан бошлаб байрам тароналари янграйди. 12 дан 13 гача махсус спектакль намойиш этилади. Соат 13 дан 16 гача шаҳримиздаги ҳаваскор хонандалар дасталари ранг-баранг концерт дастурларини ҳавола этадилар. Соат 16 дан 17 гача кўчма саҳналарда болалар ижросидаги куй ва қўшиқлар янграйди. Шу кундан бошлаб 9 январгача бош майдонда ана шундай тантаналар давом этади. Ҳар куни эрталаб соат 10 дан 22 гача савдо ярмаркаси бўлади.

Бундан ташқари шаҳримиздаги йирик боғларда ва майдонларда театрлаштирилган томошалар ўтказилади. Сирғали туманидаги Ш. Рашидов номли майдонда бадиий жамоалар иштирокида намойиш этиладиган томошалар асосан катталар учун мўлжалланади.

Шаҳримизда юзга яқин миллат вакиллари истиқомат қилишади. Ҳамза туманидаги маданият уйида ўтказиладиган «Дўстлар даврасида» деб номланган янги йил базмида тумандаги турли миллатга мансуб халқ талантлари ва ижрочилар иштирок этиб, қўшиқ ва рақслар намойиш қилишади.

Маҳаллаларда ҳам байрам тантаналари мароқли ўтиши кутилмоқда. Тузилган режаларга кўра Дўмбробод, 1-Чарх Камолон, Улуғбек ва Каттабоғ, шунингдек бошқа бир неча маҳаллаларда Янги йилга аталган кечалар, Арча байрамлари ташкил этилади. Бу ерда қўшиқчи ва раққосалар билан бир қаторда қизиқчи ва аскиячилар ҳам хизматда бўлишади. Шоирлар хиёбони ҳам меҳмонларга мунтазир. У ерда ижодкорлар билан учрашув ўтказилиб катта концерт намойиш этилади.

Меҳржон, Улуғбек, Ўзбекистон миллий боғи ва Боғи Эрамда болалар учун совғалар улашиладиган Арча байрамлари ташкил этдик. Бу ерда болалар ўзларининг севимли эртаклар қаҳрамонлари билан учрашадилар. Горький номли рус академик театри ва рус ёш томошабинлар театри ҳам болалар ихтиёрида бўлади. Рус ёш томошабинлар театрида «Баҳор» маданият маркази томонидан уюштирилган томошалар намойиш этилади. Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, марказ томонидан икки мингта чипта текинга етим болаларга тарқатилди. Республикамиз мустақиллигининг икки йиллиги арафасида очилган «Туркистон» маданият саройида биринчи марта Арча байрами ўтказилди. Бу ерда ўзбек миллий санъатларидан дор, кураш, масхарабозлар чиқишлари ташкил этилди.

Бундан ташқари шаҳримиздаги йирик ошхоналарда ва қаҳвахоналарда ёшларнинг байрам базми ўтказилади.

Садриддин ШАМСИДДИНОВ.

Ҳаваскорлик тўгаракларида

«ШУЪЛА» ОҲАНРАБОСИ

«ШУЪЛА» адабий-ижодий тўгарагининг бу кунги машғулоти одатдагидан ташқари бўлиб, унга шоира Зебо Мирзаева таклиф этилди. Учрашувга нафақат адабиёт шайдолари, балки хонанда ва рассомлар, ўқитувчилар ҳамда умуман олганда адабиёт ихлосмандлари ташриф буюришди.

Республика ёшлари халқ ижодиёти марказида хизмат қилаётган шоира Зебо Мирзаева суҳбат чоғида тўгарак ҳақидаги хотираларини эслаб, шундай дейди:

— У вақтларда биринчи курс талабаси эдим шекилли, бир дугонам билан шу тўгарак дарагини эшитиб, топиб келганмиз. Келсак, бу уюшма биз хаёл қилган даражадаги бир тўгарак эмас, балки 30—40 аъзони ўзида бирлаштирган катта бир ижодхона экан. Биз шундай катта даврага қўшилишга журъат қила олмай, бир четда шеърларни, ҳикояларни эшитиб кетар эдик, тўгарак аъзолари, бирбирларини шундай бешафқат танқид қилишар, мисрама-мисра, бандма-банд тортишишар, лекин бу танқидлардан бирорта аъзо хафа бўлмас, улар орасида ҳам сизлардаги каби ижодий бирлик, бир оила аъзолари сингари меҳр ҳукмрон эди. Ўша тортишувлар, аёвсиз танқидлар натижаси бўлса керак, шу гуруҳ аъзолари орасидан бир неча йилдан сўнг ижодкорлар етишиб чиқди. Булар ҳозирги кунда ҳаммага таниш бўлган Сирожиддин Саййид, Фахриёр, Зулфия Мўминова, Ғулом Мирзо ва бошқалардир. Ўша вақтда мен бундай истеъдодли шоирлар орасига киришга ўзимда куч топа олмай, «Шуъла»га 1—2 йил келмай қўйдим, лекин бу шундай жойки, сиз қанчалик ўзингизни олиб қочсангиз, у шунчалик ўзига тортаверади. Барибир қайтиб келдим.

Бугунги учрашувга Қашқадарё вилоятидан Дониёржон оШйимов, Зебо Мирзаеванинг «Қора сочлар ўсиб қошга тушибди...» шеърларига куй басталаб, шуни эшиттириш ниятида келган эканлар, биргалашиб шу қўшиқни эшитдик.

Сўнгра тўгарак аъзоларидан Роҳила Сиддиқова, Ирода Саидова, Ҳасан Карвонли, Беруний Султонзода, Замира Темирова, Бекмурод Турсоатов ва бошқалар ўз ижод намуналаридан ўқиб беришди.

Умида СУЛАЙМОНОВА.

ТОПҚИРЛИГИНГИЗНИ СИНАБ КЎРИНГ

Қуйида таърифланган сўзларни топиб, шаклда белгиланган хонадан соат мили йўналишида рақам атрофига ёзинг.

1. Янги йилни биринчи бўлиб кутиб олувчи мамлакат. 2. Ҳозир амалдаги йил ҳисоби. 3. Мўғулистонда Янги йилда қорбобо ўрнида кутиб олинадиган касб эгаси. 4. Янги йил хабарчиси. 5. Шаҳар ташқарисида мустаҳкам ўралган турар жой. 6. Кўркам осма ёритгич. 7. Кўп торли қадимий мусиқа асбоби. 8. Лангар билан томоша кўрсатувчи санъаткор. 9. Кимёвий модда, пардоз ашёси. 10. Кутилаётган йилда 350 йиллиги нишонланадиган Шарқ мумтоз шоири. 11. Япон аёлларининг миллий либоси. 12. Курашчи спортчи. 13. Заргарлик буюми, тақинчоқ. 14. Миллий ширинлик тури. 15. Маъмурий ҳудудий бўлинма. 16. «Узун» йил. 17. Шарқ халқларининг Янги йил байрами. 18. Янги йилни энг кейин кутиб оладиган ярим орол. 19. Ҳажвий киножурнал. 20. Бадиий каштачилик буюми. 21. Байрам қутлови. 22. Фарзанднинг фарзанди. 23. Қиш бошланишида зиёфат ундириш мақсадида ёзиладиган мактуб. 24. Авлодларнинг келиб чиқиш ва қариндошлик даражасини билдирувчи ҳужжат. 25. Ўтмишдан қолган урф-одатлар. 26. Қишга сақланадиган қовун нави. 27. Дўсту яқинларга билдириладиган эзгу истак. 28. Кулги, табассум. 29. Гул тури. 30. Эркин Воҳидов ғазали билан айтиладиган қўшиқ. 31. Мучал ҳисоби бўйича 1994 йил. 32. Устки миллий кийим. 33. Юз йиллик давр. 34. Азиз неъмат. 35. Коинот ёриткичи.

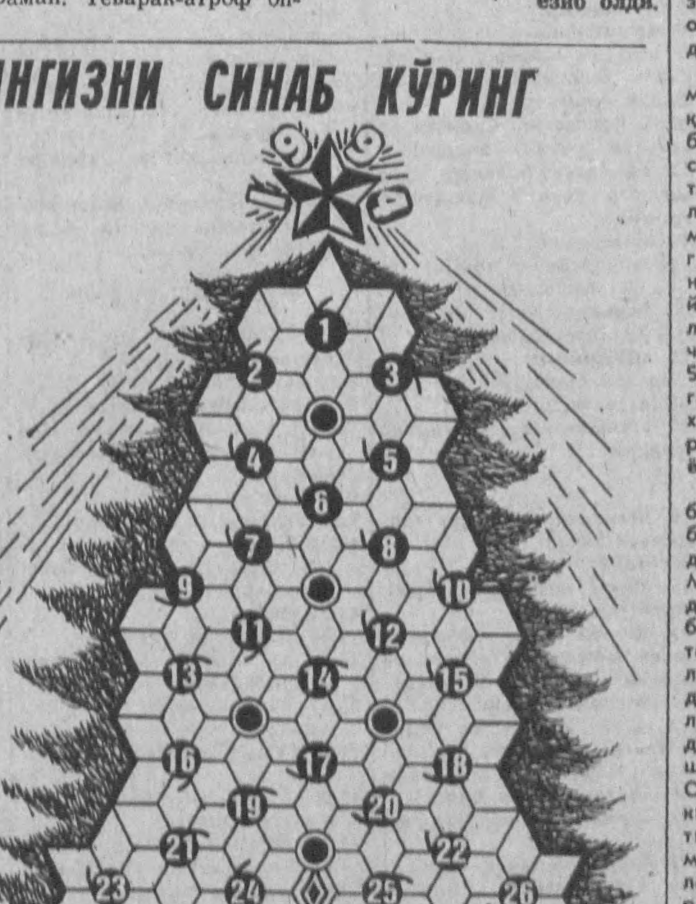

Тузувчи: **Фозилжон ОРИПОВ.**

ОҚШОМХОНЛАР ДИҚҚАТИГА!

«Тошкент оқшоми» газетасининг навбатдаги сони 4 январда чиқади.

Муҳаррир Эркин ЭРНАЗАРОВ.

Ҳафталик кўрсатувлар

Душанба, 3. I

● ЎзТВ I

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 «Дайди тўтининг қайтиши», «Суварак». Мультфильмлар.
18.25 «Дўстлар диёри». «Ўзбектелефильм» премьераси.
18.55 Эълонлар.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 Эълонлар.
19.25 Шеърият дақиқалари. Асқад Мухтор. «Умр».
19.35 «Ҳуқуқий давлат сари». Ўзбекистон Республикаси «Судлар тўғрисида»ги Қонуннинг шарҳи.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.00 «Иқтисод сабоқлари».
21.15 Ўзбекистон халқ артисти Отажон Худойшукуров куйлайди.
22.05 «Тўғри сўзнинг тўқмоғи». Бадиий фильм.
23.20 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Деҳқон ҳиммати».
19.50 «Ўтмишсиз келажак йўқ».
20.20 «Зудов, ишдан бўшатилдингиз». Бадиий фильм.

● «ОРБИТА IV»

7.00, 15.20, 21.20 — Кўрсатувлар тартиби.
7.05 «Руҳни чиниқтириш».
8.05 «Якшанба». Ахборот-публицистик кўрсатуви.
8.50 Эрталабки гимнастика.
9.00 Автоспорт. «Юлдузлар пойгаси-94». Ижевскдан кўрсатилади.
9.25 «Муҳофаза ёрлиғи».
9.55 «Тиббиёт Сиз учун».
10.25 «Менинг орзуимдаги қўғирчоқ». Халқаро фестиваль финали.
11.15 «Буюк воқелик кенгликларида».
12.15 «Гол».
12.45 «Биллур бошмоқча». Телевизион танлов. Финал.
14.05 «Йўқ бўлиб кетган дунёга қайтиш». Телевизион бадиий фильм премьераси. А. Конан-Дойль асари асосида. 1-серия (Буюк Британия).
15.00 Янгиликлар.
15.25 «Йўқ бўлиб кетган дунёга қайтиш». Телевизион бадиий фильм премьераси. 2-серия.
16.10 «Бир боқишда муҳаббат». Кичкинтойлар учун.
16.50 «Қурол-аслаҳа палатасида бир соат». Телефильм премьераси.
17.55 «Останкино» телеканалида биринчи марта. «Виват, гардемаринлар!» Бадиий фильм. 1 ва 2-сериялар («Мосфильм» киноконцернининг «Жанр» киностудияси).
20.30 «Саховат юлдузлари».
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 Янгиликлар.
21.30 «Кулги денгизи-93». Сатира ва юмор фестивали.
22.25 «Спорт уик-энди».
22.40 «Матбуот-экспресс».
00.10 Б. Моисеев шоуси. (Танаффус пайтида — 00.50 Автоaccess Париж — Дакар — Париж. 01.00 — Янгиликлар).

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
8.25 Мульти-пульти.
8.35 «Рост» студияси.
8.50 «Сиз яратган боғ».
9.20 «Пилигрим». Россия саёҳатлар бюроси.
10.05 Кипрас Мажейка. Аргентинадан репортажлар.
10.35 «Ҳали англанмаган коинот».
11.05 «Ати-бати...».
11.35 «Здоровье».
12.05 Маза, таътиллар. «Чангалзорлар сири». Бадиий фильм. 3-серия.
13.45 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
14.05 Миллий баскетбол уюшмасининг энг яхши ўйинлари.
15.05 «Ҳамла». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 8-серия.
16.05 «Қутқариш хизмати 911».
17.00 Россия телевизион театри. М. Булгаков. «Чичиковнинг саргузашти» (премьера).

*

18.00 — 20.00
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
20.00 «Ёш Россия». Кўп серияли телевизион ҳужжатли фильм премьераси. 1-серия. Режиссёр И. Шадхан.
20.55 «Абракадабра».
21.00 Душанба куни детектив. «Гўштли таом». Бадиий фильм. «Эркюль Пуаро» сериалидан.

*

22.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

*

22.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
22.30 Телеэкранда — премьера. «VIP (Жуда гердайган шахс)». Бадиий фильм. (Польша — Франция — Бельгия).
00.20 «Ностальжи» — барча авлодлар мусиқаси.
00.55 Спорт кўрсатуви.
01.00 «Хроно». Авто ва мотоспорт оламида.
01.30 Стас Намин маркази (Эс-Эн-Си) таништиради: «Сариқ сувости кемаси» клуби.

Сешанба, 4. I

● ЎзТВ I

7.00-9.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш кўрсатуви.

*

9.30 «Кичкинтой» студияси. «Қўғирчоқлар — менинг дўстларим». Республика қўғирчоқ театрида Арча байрами.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 Болалар учун. «Қувноқлар даврасида».
18.40 «Наққош». Телефильм.
18.55 Эълонлар.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 Эълонлар.
19.25 «Гўзалликка интилган умр». Ўзбекистон халқ рассоми Абдулҳақ Абдуллаев таваллудининг 75 йиллигига.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.00 «Тадбиркорликни ривожлантириш муаммолари». Бевосита мулоқот.
22.00 «Истеъдод». Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Маъмуржон Тўхтасинов.
23.00 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Инсон ва табиат». Кинопрограмма.
«ОМАД» таништиради
20.00 Эълонлар. «Кинонигоҳ».

● «ОРБИТА IV»

5.55, 15.20, 18.20, 21.20 — Кўрсатувлар тартиби.
6.00 Янгиликлар.
6.35 Эрталабки гимнастика.
6.45 «Тонг».
9.00 Янгиликлар.
9.20 «Тингланг, томоша қилинг».
9.40 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
10.30 «Домисолька»нинг туғилган куни.
11.20 Болалар учун фильм. «Капитан».
11.50 Мультфильм.
12.00 Янгиликлар.
12.20 С. Прокофьевнинг «Биллур бошмоқча» балети. Москва классик балет театрининг спектакли (премьера).
14.20 Мультфильм.
14.40 «Россия юлдузлари. Таня Острягина». Ҳужжатли фильм премьераси.
15.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
15.25 «Тадбиркор».
16.15 «Тедди Ракспиннинг саргузаштлари». Кўп серияли мультфильм премьераси.
17.10 «Ўтган замонларда...». Евпаторий болалар театр марказининг спектакли.
17.50 «Мулкдор алифбоси».
18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.25 В. Козин. «Олис сафарга узоқ йилларга».
18.55 «Ҳужжатлар ва тақдирлар».
19.00 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
19.50 «Мавзу».
20.35 «Саховат юлдузлари».
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 Янгиликлар.
21.30 «Миниатюра».
21.45 «Браво-93».
23.00 «Шеърият альбоми».
23.20 «Уста». Телефильм.
Тунги эрмаклар
23.35 Теледартс ўйини. «Калифорния казановаси». Бадиий фильм премьераси (АҚШ). (Танаффус пайтида 00.50 — Авторалли. Париж — Дакар— Париж. 01.00 — Янгиликлар).

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
8.30 Ишбилармон кишилар даври.
9.00 «Мунажжим».
9.25 П. Деметрнинг «Лўлилар чодирасида».

* * *

12.00 Кундузги сеанс. «Эртан саёҳатлари». Бадиий фильм.
13.45 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
14.05 «Телегазета».
14.15 «Аниматика».
15.00 «Ҳамла». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 9-серия.
15.55 «Маърифат мевалари».
16.35 Болалар учун янгиликлар.
16.50 «Рост» студияси.
17.20 «Параллеллар».
17.35 «Стремяннойдаги уйда».
17.50 Спорт кўрсатуви.

*

18.00 — 19.50
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
19.50 Дмитрий Покровский афсонаси.
20.35 «Келинг, аниқлаб олайлик».
20.50 «Январь ойи киноси».
21.05 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм премьераси. 263-серия.

*

22.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

*

22.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
22.25 Янги чизиқ. «Николай Кузнецов. Афсона давом этади...».
23.10 Катталар учун мультфильм.
23.25 «Миккелида мусиқий фестиваль». 4-кўрсатув.
23.55 «Жентельмен-шоу».
00.25 Джаз мусиқий концерти.

Чоршанба, 5. I

● ЎзТВ I

7.00-9.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш кўрсатуви.

*

9.30 Республика газеталарининг шарҳи.
9.40 «Шаҳризоданинг янги эртаги». Бадиий фильм. 1-серия.
10.45 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).
11.00 Таэквондо бўйича Ўзбекистон кубоги.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 «Ишбилармон».
18.45 «Ўзбекистонда куз». «Ўзбектелефильм» премьераси.
18.55 Эълонлар.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 Эълонлар.
19.25 Ўзбекистон халқ артисти Насиба Абдуллаева куйлайди.
20.00 «Осойишталик посбонлари». Республика Ички ишлар вазирлиги матбуот маркази хабар қилади.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.00 «Барҳаёт наволар». Академик Юнус Ражабий.
22.00 «Ёш аёл учун эркак». Бадиий фильм.
23.15 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Ватаним маним...». Адабий композиция.
19.50 «Изланиш ва натижалар».
20.30 «Полвон ва қизиқчи». Бадиий фильм.

● «ОРБИТА IV»

5.55, 15.20, 18.20, 21.20 — Кўрсатувлар тартиби.
6.00 Янгиликлар.
6.35 Эрталабки гимнастика.
6.45 «Тонг».
9.00 Янгиликлар.
9.20 «Ҳакка». Болалар учун ахборот кўрсатуви.
9.40 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
10.30 «Саёҳатчилар клуби».
11.20 «Митти юлдузлар». Эстрада қўшиқлари ёш ижрочилари Бутунроссия фестивалининг якунловчи концерти.
11.50 Мультфильм.
12.00 Янгиликлар.
Ўқувчиларнинг таътил кунларида
12.20 Болалар учун фильм. «Питер Пэн». 1-серия.
13.30 «Жониворлар цирки».
14.15 Мультфильм.
14.25 «Брейн-ринг». Ўсмирлар турнири.

*

15.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
15.25 «Тадбиркор».
16.15 XVI болалар халқаро кинофестивали.
16.35 «Иқболи кулганда».
17.20 «Парвоздаги уй». Кўп серияли мультфильм премьераси. 26-серия.
17.50 «Технодром».
18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.25 Эфирда — Давлатлараро «Мир» телерадиокомпанияси.
18.50 «Ҳужжатлар ва тақдирлар».
19.00 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
19.50 «Кремль деворлари ортида».
20.30 «Саховат юлдузлари».
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 Янгиликлар.
21.30 «Осиё овози». Оммабоп куй ва қўшиқлар IV халқаро танлови. Алматидан кўрсатилади.
22.40 «Матонат. Ангелина Степанова». В. Вульф ҳикоя қилади.
23.30 «Авлод-93». 1993 йил видеоклипларининг фестивали.
00.30 «Эльдорадо».
01.00 Янгиликлар.
01.35 Авторалли. Париж — Дакар — Париж.
01.45 «MTV».

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
8.30 Ишбилармон кишилар даври.
9.00 Хайрли тонг! «Чемпионлар учун нонушта».
9.30 Параллеллар. «Петербург мазахўраги».
9.45 «Здоровье».
10.15 «Оқ қарға».
11.00 Россия телевизион театри. А. Платонов. «Катлован».
13.00 «Рост» студияси. «Сонин-супер-ежик».
13.15 «Мансаб алифбоси».
13.30 Мульти-пульти.
13.40 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
14.05 Янги чизиқ. «Узоқ Шарқ».
14.50 «Ҳамла». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 10-серия.
15.45 Мульти-пульти.
15.50 Маза, таътиллар. «Қирол Дроздовик». Бадиий фильм.
17.05 Болалар учун янгиликлар.
17.20 «Телегазета».
17.25 «Жарангдор овозлар». Концерт.

*

18.00 — 20.15
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
20.05 «Тинчлик ва уруш».
20.35 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм премьераси. 264-серия.
21.05 «Шаҳарча».
21.50 Спорт кўрсатуви.

*

22.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

*

22.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
22.30 «Кутиш зали».
23.20 Криминал хабарлар экрани.
23.30 «Тўлин ой».

Пайшанба, 6. I

● ЎзТВ I

7.00-9.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш кўрсатуви.

*

9.30 «Шаҳризоданинг янги эртаги». Бадиий фильм. 2-серия.
10.55 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 Республика ўқувчилар саройининг «Ғунча» вокал-чолғу ансамбли куйлайди.
18.35 «Мусаввир». Телефильм.
18.55 Эълонлар.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 Эълонлар.
19.25 «Фармон ва ижро».
19.50 «Шайхзода». «Ўзбектелефильм» премьераси.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.00 «Иқтисод сабоқлари».
21.15 «Аёл билан мунаввар олам...»
22.15 «Оқ ажал». Бадиий фильм.
23.40 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 Болалар учун. «Табассум».
20.00 «Пульс». Хабарлар.
20.15 «Рақслар, рақслар...»
20.50 «Пульс». Хабарлар.
«ОМАД» таништиради
21.05 Эълонлар. «Кинонигоҳ».

● «ОРБИТА IV»

5.55, 15.20, 21.20, 23.35 —Кўрсатувлар тартиби.
6.00 Янгиликлар.
6.35 Эрталабки гимнастика.
6.45 «Тонг».
9.00 Янгиликлар.
9.20 Мультфильм.
9.45 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
10.35 Г. Венявский. Скрипка ва оркестр учун 1-концерт.
11.20 «Алиса». Болалар ва катталар учун Рождество эртаги.
12.00 Янгиликлар.
Ўқувчиларнинг таътил кунларида
12.20 Болалар учун фильм. «Питер Пэн». 2-серия.
13.30 «Шаҳримиз — Смехоград деб аталади».
14.00 Мультфильмлар.
14.25 «Брейн-ринг». Ўсмирлар турнири.

*

15.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
15.25 «Тадбиркор».
16.15 «Янги номлар». Байрам кўрсатуви.
17.15 «Кешка ва бизнес». Қисқа метражли телевизион бадиий фильм премьераси.
17.30 «Мулкдор алифбоси».
17.40 «...16 ёшгача ва ундан катталар». Танаффус пайтида (18.00) — Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.50 «Ҳужжатлар ва тақдирлар».
19.00 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
19.50 «Кинопанорама».
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 Янгиликлар.
21.30 «Твин Пикс». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 19-серия.
22.25 «Саховат юлдузлари».
22.30 Духовой мусиқа концерти.
23.00 Янгиликлар.
23.40 Авторалли. Париж —Дакар — Париж.
24.00 Насронийлар Рождестводи.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
8.30 Ишбилармон кишилар даври.
9.00 «Кетдик».
9.10 «Кутиш зали».
10.00 Мульти-пульти.
10.20 «Рождество байрами».
11.05 «Оддий кунлар».
11.50 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм. 263—264-сериялар.
13.35 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
13.55 Янги чизиқ. «Нижнийдан кўз ташлаганда».
14.40 Россия телевидениесининг сара асарлари. Б. Аҳмадуллина «Арт-обстрел» программасида.
15.35 «Ҳамла». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 11-серия.
16.35 Болалар учун янгиликлар.
16.50 «Рост» студияси.
17.20 «Телегазета».
17.25 «Мусиқа йирик планда».

*

18.00 — 20.15
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
20.15 «Мен — йўлбошчиман».
20.35 «Ҳеч ким унутилмаган».
20.40 «Бўйсунмас кўпина».
21.05 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм премьераси. 265-серия.

*

22.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

*

22.20 Спорт кўрсатуви.
22.30 «Чўққига чиқиш». Ҳужжатли фильм премьераси.
23.25 П. И. Чайковский романслари.
23.55 «Қувноқ экипаж».

Жума, 7 .I

● ЎзТВ I

7.00-9.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш кўрсатуви.

*

9.30 Болалар учун театр. «Хўжа Насриддиннинг 41-пашшаси».
10.20 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 «Ёшлик» студияси. «Сенинг замондошинг».
18.45 «Аралаш». Ҳажвий киножурнал.
18.55 Эълонлар.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 Эълонлар.
19.25 «Чуст жилолари». Телефильм.
19.40 Алишер Навоий номидаги Давлат мукофотига номзодлар. Шукрулло. «Кафансиз кўмилганлар».
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.00 «Мардлар қўриқлайди Ватанни». Мусиқий кўрсатув.
22.00 «Чинор тагидаги дуэль». Бадиий фильм.
23.05 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Шунчаки саргузашт».
19.50 «Довон». Катталар учун мультфильм.
20.20 «Дала ҳовли эгалари учун».
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.00 «Гўзалим менинг». Бадиий фильм. 1-серия.

● «ОРБИТА IV»

8.25, 15.20, 21.20, 00.55 —Кўрсатувлар тартиби.
8.30 Янгиликлар.
9.05 Эрталабки гимнастика.
9.15 Н. Римский-Корсаков. «Гомер» асаридан прелюдия-кантата.
9.30 Мультфильмлар.
9.55 «Қувноқ камбағаллар».
10.35 «Ико— довюрак тулпорча». Мультфильм премьераси (Аргентина).
11.55 «Веди».
12.35 «Ҳайвонот оламида».
13.15 «Эртакдаги эртаклар». Мультфильм.
13.40 «Брейн-ринг». Ўсмирлар турнири.
14.10 «Сизга аталган учрашувлар».
15.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
15.25 «Исмингиз нима маънони англатади!». Маърифий дам олиш кўрсатуви.
16.40 «Рождество юлдузи». Мусиқий-шеърий фантазия.
17.10 Оила даврасида. «Ы» операцияси ва Шурикнинг бошқа саргузаштлари». Бадиий фильм.
19.05 «Америка М. Таратута билан».
19.35 «Мўъжизалар майдони».
20.30 «Саховат юлдузлари».
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 Янгиликлар.
21.30 «Грэмми воқеаси».
21.55 «Твин Пикс». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 20-серия.
22.50 «Ҳафтанинг машҳур кишиси».
23.05 1993 йил ғолибларига «Шон-шуҳрат» мукофотининг топширилиши.
23.35 «Аншлаг. Аншлаг».
01.00 Янгиликлар.
01.35 «Грэмми-93». Мусиқий мукофотларни топшириш маросими.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
8.20 «Насронийлар Рождествоси». Ҳужжатли фильм.
8.50 «Эртак-эртак ўйнаяпмиз».
9.10 Видеошеърият. Анна Ахматова.
9.25 Маза, таътиллар. «Телба Лори». Бадиий фильм. 1 ва 2-сериялар.
11.25 «Рост» студияси.
11.55 Телеэкранда премьера. «Болалар». Бадиий фильм.
13.20 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
13.40 «Ҳамла». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 12-серия.
14.35 Мариинск театрида премьера. Н. А. Римский-Корсаков. «Садко». Танаффус пайтида — Мульти-пульти.
17.05 Жума кунлари Дисней. «Зеби-зийнат ортидан қувиб». Бадиий фильм. 1-серия.

*

18.00 — 19.50
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
19.50 Киномарафон. «Зиёфат». Бадиий фильм.

*

22.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

*

22.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
22.25 Спорт кўрсатуви.
22.35 Кечки салон.
00.10 «Қорли шоу». Дам олиш кўрсатуви.
00.35 «Мусиқа йирик планда».
01.10 Стас Намин маркази (Эс-Эн-Си) таништиради: «Сариқ сувости кемаси» клуби.

Шанба, 8. I

● ЎзТВ I

7.00-9.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш кўрсатуви.

*

9.30 Республика газеталарининг шарҳи.
9.40 «Уран сайёрасининг йўлдоши». Бадиий фильм.
11.15 «Алифбо сабоқлари».
11.45 «Эл аро машҳур аёллар». Зебо Ғаниева номидаги ансамбль.
12.45 Мактаб ўқувчилари учун. «Яшил чироқ».

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Ўсмирлар учун. «Гўзаллик гулшани».
18.30 «Фан уфқлари».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Истиқболли ҳамкорлик сари».
19.40 Кинолавҳа.
19.45 Алишер Навоий номидаги Давлат мукофотига номзодлар. Камоя Эраслан, Аҳсан Ботур, Натан Маллаев.
20.15 Оқшом эртаклари.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.00 Эстрада қўшиқлари.
21.35 «Санъат усталари». Ўзбекистон халқ артисти Замира Ҳидоятова.
22.25 «Тунги ёғду». Дам олиш кинопрограммаси.

● ЎзТВ II

19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Тюленлар». Телефильм.
19.55 «Қўшиқларим сизга». Анжелла Пўлатова куйлайди.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.00 «Гўзалим менинг». Бадиий фильм. 2-серия.

● «ОРБИТА IV»

6.40, 15.20, 21.20 — Кўрсатувлар тартиби.
6.45 Эрталабки гимнастика.
6.55 Мультфильм.
7.10 «Ишбилармон кишининг шанба тонги».
7.55 Янгиликлар.
8.30 «Спорт-имконият».
9.00 «Марафон-15» таништиради».
9.30 Эфирда— Давлатлараро «Мир» телерадиокомпанияси.
10.55 Кремлда Рождество зиёфати.
11.45 Мусиқий-ахборот кўрсатув.
12.10 «Лаззат».
12.25 Халқ куйларидан концерт.
12.40 «Даврани кенгроқ олинг». Янги йкл кўрсатуви.
14.25 «Брейн-ринг». Ўсмирлар турнири.
15.00 Янгиликлар.
15.25 «Пеппи Узунпайпоқ». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 16-серия. 3-қисм.
15.55 «Ҳаёт ва сиёсат». Япония А. Колошин билан.
16.25 «Ультра-си». Спорт кўрсатуви. Фигурали учиш. Россия чемпионати.
17.15 «Рус қиши» фестивали концертларида. Гала-концерт.
18.15 «Ҳафтанинг акс-садоси».
18.45 «Бахт кулиб боққанда».
19.45 «Коламбия пикчерс» таништиради. «Черри Стритдаги шартнома». Уч серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 1-серия.
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!.
21.00 Янгиликлар.
21.30 «Коламбия пикчерс» таништиради. «Тақдир ҳазиллари». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 1-серия.
22.40 Рождество учрашувлари.
01.00 Янгиликлар.
01.35 Авторалли. Париж — Дакар — Париж.
01.45 «Роман-муҳаббат». Р. Виктюк,

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
8.25 Фольклор. «Рождество лапарлари».
8.55 А. Солодовников шеърлари.
9.25 «Ҳали англанмаган коинот».
9.55 «Рост» студияси.
10.25 «Пилигрим». Россия саёҳатлар бюроси.
11.15 «Чегарасиз футбол».
12.10 «Ҳамла». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 13-серия.

*

13.10—15.20
«ЎЗБЕКИСТОН»
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛИ
13.10 «Мамлакатлар, воқеалар, одамлар».
13.20 «Мозийдан ёғдулар».
13.50 «Рангинкамон» (тожик тилида).
14.35 «Безнен мирас» (татар тилида).
15.10 «Бу ажиб дунё».

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
15.20 Киномарафон. «Чўққига чиқиш». Бадиий фильм.
17.30 «Квадрат остидаги чақа тангалар».

*

18.00 — 19.40
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
19.40 Телеэкранда — премьера. «Қасос». Бадиий фильм (АҚШ).

*

22.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

*

22.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
22.25 Спорт кўрсатуви.
22.35 «Катта шаҳар чироқлари». Бадиий фильм.
00.05 Фильм-премьер.
00.20 «Кинотавр»да Рождество кечаси.

Якшанба, 9. I

● ЎзТВ I

7.00-9.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш кўрсатуви.

*

9.30 «Маҳобҳорат». Кўп қисмли телевизион бадиий видеофильм (Ҳиндистон). 48—49-сериялар.
11.00 «Қизил Яримой шуъласи».
11.40 Мактаб ўқувчилари учун. «Қувноқ стартлар».
12.25 «Болалар меҳмонхонаси».
12.55 «Қишлоқ ҳаёти». Публицистик мусиқий кўрсатув.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Ўсмирлар учун. «Ўйла! Изла! Топ!».
19.00 «Ҳафтанома» (рус тилида).
19.30 «Ойнаи жаҳонда».
19.50 «Гуллар юртининг дурдоналари». Телефильм.
20.00 Алишер Навоий номидаги Давлат мукофотига номзодлар. Барот Бойқобилов. «Навоийнома» чор китоби.
20.30 «Ҳафтанома».
21.10 «Истиқлол айёми». «Ўзбектелефильм» премьераси.
22.10 «Мусиқий чойхона».
23.20 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

«ОМАД» таништиради:
17.00 «Мультфейерверк».
17.45 «Курьер».
18.00 «Юлдузли осмон».
18.20 «Ҳар соҳадан бир шингил».
18.30 Болалар учун. «Совға».
18.55 «4/8». Мусиқий йўлка.
19.10 «Даракчи».
19.20 Эълонлар.
19.25 «Видео-0».
21.25 «Курьер».
21.40 «Юлдузлар жилоси».
22.05 «Даракчи».
22.15 Эълонлар.
22.20 «Видео-0».

● «ОРБИТА IV»

6.40, 15.15, 22.45 — Кўрсатувлар тартиби.
6.45 Эрталабки гимнастика.
6.55 «Руҳни чиниқтириш».
7.55 Янгиликлар.
8.30 Мусиқий кўрсатув.
9.00 «Осуда пайт».
9.30 «Эрта саҳарлаб».
10.00 «Полигон».
10.30 «Спортлото» тиражи.
10.45 «Ҳамма уйдалигида».
11.15 «Тонг юлдузи».
12.05 Янги авлод... «Муваффақият».
12.45 «Пи» белгиси билан.
13.30 «Вилоят».
«КТВ-1» ҳамда «Франс интернасиональ» канали таништиради:
14.00 «Пиф ва Геркулес». Кўп серияли мультфильм премьераси.
14.10 «Кусто командасининг сувости одиссеяси». Кўп серияли ҳужжатли фильм премьераси.

*

15.00 Янгиликлар.
15.20 Эфирда — Давлатлараро «Мир» телерадиокомпанияси.
16.00 «Саёҳатчилар клуби».
16.50 «Ҳунарли хор бўлмайди».
16.55 Мультфильмлар премьераси: «Феликс лақабли мушук», «Ҳақиқий ажина овловчилар».
17.50 «Панорама». Ҳафталик халқаро кўрсатув.
18.30 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.45 «Кулги панорамаси». Кўрсатувни Россия халқ артисти Е. Петросян олиб боради.
19.30 «Авто-шоу».
19.40 Мультфильм.
Якшанба кинопрограммаси
20.00 «Киноафиша».
20.25 «Останкино» телеканалида биринчи марта. «Парвоздаги голландиялик». Бадиий фильм («Фора-фильм» ва «Ялта-фильм» киностудиялари).

*

22.00 «Якшанба». Ахборот-публицистик кўрсатуви.
22.50 «Мариинскда променад».
23.40 Катталар учун мультфильм.
23.50 Охирги киносеанс. «Декалог-Х». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
00.50 Авторалли. Париж— Дакар — Париж.
01.00 Янгиликлар.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
8.25 «Хайрли тонг!».
8.55 «Параджанов: «Мен буюк фильмни суратга олаяпман».
9.25 Катта хоккей.
9.55 Россия қобусномаси.
10.25 «Россияни қандай эпақага келтириш мумкин?».

*

11.10 — 14.15
«ЎЗБЕКИСТОН»
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛИ
11.10 «Жаҳон бир ҳафта ичида».
11.35 «Дунё эшиги».
12.15 «Сени эслаб турамиз». Мусаввир Ш. Абдурашидов хотирасига.
13.00 «Чинсэн» (корейс тилида).
13.40 «Мен хорижда таҳсил олаяпман».
14.00 «Бу ажиб дунё».

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

20.15 — 22.20
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
22.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
22.25 Спорт кўрсатуви.
22.30 Киномарафон. «Унутилган авлодлар сояси». Бадиий фильм.
00.15 «К-2» таништиради: «Бўса».

Йўлдош Охунбобоев номидаги Тошкент тўқимачилик ва енгил саноати институти ректорати ва жамоат ташкилотлари техника фанлари номзоди, профессор, институт фахрийси

Нуғмон Фозилович ФОЗИЛОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

Тошкент шаҳар Ҳокими маҳкамасининг Молия бош бошқармасининг иқтисодий таҳлил ва тараққиётни олдиндан белгилаш бўлими бошлиғи С. У. Нуриддиноваға умр йўлдоши

Алоуддин Хайриддинович НУРИДДИНОВнинг

вафоти муносабати билан чуқур ҳамдардлик билдиради.

Тошкент шаҳар молия бошқармаси ва Тошкент шаҳар давлат солиқ бошқармасининг хизматчилари кекса молия хизматчиси, республика миқёсидаги шахсий пенсионер Нуриддинов Хайриддинга ўғли

АЛОУДДИНнинг

бевақт вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

МУАССИСЛАР:
Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши ва «Тошкент оқшоми» журналистларининг жамоаси

Тошкент оқшоми

Газета Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот комитетида рўйхатга олинган. Рўйхат сони — 000101.

ТЕЛЕФОНЛАР:
хатлар — 33-29-70;
эълон ва тижорат хабарларини жойлаштириш масалалари бўйича 32-81-42, 32-55-34, 33-56-67.

Эълонлар ва тижорат хабарлари аниқ ва тўғрилиги учун жавобгарлик уларни берган ташкилот ва шахслар зиммасидадир.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.
Ҳажми — 3 босма табоқ.
Офсет. Қоғоз бичими А — 2
Нашр кўрсаткичи 64690.

■ Босмага бериш вақти 11.30 ■ Босмага берилди 11.40. «ШАРҚ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй.

Буюртма Г—392. 17304 нусхада. 1 2 3 4 5 6